

REPORTAŽA ↙

Z zavezniki na skupnem usposabljanju

MEDNARODNO SODELOVANJE ↘

Podčastniki na zimskem taboru

Marko Pišlar

CEPLJENJE JE EDINI NAČIN ZA USTAVITEV EPIDEMIJE

Minilo je že več kot leto dni, odkar je bil v Sloveniji potrjen prvi primer okužbe z novim koronavirusom in kmalu zatem prvič razglašena epidemija nalezljive bolezni covid-19. Po dobrem letu dni vztrajnega in trdega boja s to boleznijo je za zdaj še nismo premagali, saj nas dnevni podatki o številu okuženih, obolelih, preminulih in o pojavu vedno novih sevov virusa nenehno opominjajo, da bomo morali s tem nevidnim sovražnikom sobivati še kar nekaj časa. Cepljenje je vsekakor prvi korak k ustavitvi širjenja epidemije in normalizaciji vsakdanjega življenja. Prav tako je poleg doslednega upoštevanja preventivnih ukrepov edina zaščita, saj je v našem skupnem interesu, da ostanemo zdravi in preprečimo možnosti prenosa okužb na druge ter tako ne ogrozimo njihovega zdravja. Skladno s pripravljenimi prednostnimi seznammi so v začetku leta prve odmerke cepiva za Slovensko vojsko dobili njeni pripadniki, ki glede na naloge spadajo v najranljivejšo skupino. Cepljenje v Slovenski vojski se nadaljuje, saj so se marca cepili njen vrh in najvišji poveljniški kader ter vodstva nekaterih drugih slovenskih obrambno-varnostnih struktur. S svojim zgledom so jasno pokazali, da je naše skupno poslanstvo ravnati odgovorno, strokovno in etično ter poskrbeti za dobro sebe, svoje družine, sodelavcev in drugih ljudi.

6
NAJVEČ DELA IN ZNANJA SEM VLOŽIL V ZAŠČITO MORJA

Pogovor s prejemnikom kipca Civilne zaščite Zvezdanom Božičem

12
OBRAMBNI MINISTRI NATA O IZZIVIH ZAVEZNIŠTVA

Natove misije na Kosovu, v Latviji, Afganistanu in Iraku bodo prednostna naloga Slovenije

27
PRENOVA ZA VEČJO VARNOST IN DELOVANJE V VSEH RAZMERAH

Končana prva faza posodobitve letališča v Cerkljah ob Krki

10

POLJSKE IZKUŠNJE PRI POSODOBITVI VOJSKE IN KADRIH

Minister za obrambo Matej Tonin o sodelovanju s poljskim kolegom

14

Z VAJO IZBOLJŠALI ZAVEZNIŠKO SODELOVANJE

Na mednarodni vojaški vaji urjenje s pripadniki oboroženih sil ZDA

30

USPOSABLJAJO SE NOVI IZVIDNIKI SLOVENSKE VOJSKE

V Slovenski vojski po štirih letih znova specialistično usposabljanje za izvidnike

11
CEPLJENJE OHRANJA ZMOGLJIVOST OBRAMBNO-VARNOSTNIH STRUKTUR

Cepljeno vodstvo SV, URSZR, Policije in Sove ter najvišji poveljniški kader SV

24
MLADI NA ZIMSKEM VOJAŠKEM TABORU

Udeleženci zimskega tabora spoznavali vojaško življenje in osnove gorništv

DELOVANJE SIL SLOVENSKE VOJSKE MED EPIDEMIJO

BESEDILO VVU XIII. r. Romana Rupar in stotnica Karmen Poklukar, PSSV
FOTO Borut Podgoršek

Mineva leto dni, odkar smo v Sloveniji 4. marca 2020 potrdili prvi primer okužbe z novim koronavirusom. Vlada Republike Slovenije je zaradi hitrega širjenja okužb 12. marca 2020 prvič razglasila epidemijo nalezljive bolezni covid-19 na območju Republike Slovenije. Na epidemijo smo se nemudoma odzvali tudi v silah Slovenske vojske. Naši prednostni cilji so bili zaščititi svoje pripadnike in poskrbeti za njihovo zdravje in zdravje svojcev, ohraniti bojne zmogljivosti z urjenji in usposabljanji, podpirati delo Civilne zaščite in drugih državnih organov pri spoprijemanju z epidemijo ter zagotavljati popolno operativnost za delovanje v mednarodnih operacijah in na misijah.

KLJUB EPIDEMIJI OHRANILI GLAVNE ZMOGLJIVOSTI SIL

Med prvim valom epidemije, ko smo ugotovili le sedem primerov okužbe s covidom-19, izmed teh štiri na mednarodnih misijah v tujini, smo ohranili najpomembnejše zmogljivosti in ob upoštevanju vseh preventivnih ukrepov izvedli niz vaj Preskok 2020, s katerimi smo povečali operativnost sil Slovenske vojske. Z vojaškimi vajami v lokalnem okolju in ob podpori lokalnega prebivalstva celotne Slovenije smo posredno vplivali tudi na zmanjševanje nezakonitih prehodov državne meje Republike Slovenije. Za vzdrževanje bojne pripravljenosti smo ob doslednem

Slovenska vojska
je poskrbela
za dovolj zaščitnih
sredstev in opreme.

upoštevanju ukrepov za zaježitev covid-19 izvajali tudi streljanja. Strelska urjenja so nujna v okviru priprav na mednarodne operacije in misije in priprav odzivnih sil ter pri usposabljanjih kandidatov na prostovoljnem službenju vojaškega roka, temeljnem vojaškem usposabljanju, usposabljanjih specialnih sil in enot vojaške policije ter usposabljanjih pripadnikov za sodelovanje s Policijo pri varovanju državne meje. Redna strelska urjenja pripadnikov sil Slovenske vojske se bodo začela opravljati ob sprostitvi ukrepov. Vsem pripadnikom sil Slovenske vojske smo pri opravljanju del in nalog zagotovili zadosti razkužil ter zaščitnih sredstev. Med neizvajanjem skupinskih športnih aktivnosti smo pripadnike spodbujali k individualni kondicijski vadbi s številnimi krepilnimi in razteznimi vajami.

Z UKREPI PREPREČILI PRENOS BOLEZNI IN NAJMANJ TISOČ OKUŽB

Za uspešno spoprijemanje z epidemijo smo 18. septembra 2020 ustanovili strokovno svetovalno skupino Vojaške zdravstvene enote za svetovanje vodstvu sil Slovenske vojske glede preprečevanja širjenja okužb. Nalogi skupine sta spremljanje epidemiološke slike v Sloveniji in Slovenski vojski ter sprotno dajanje strokovnih priporočil k poveljnikovemu odločanju. Da bi preprečili širjenje okužb, smo na predlog svetovalne skupine začasno ustavili vsa nenujna usposabljanja in novembra 2020 začeli opravljati hitra testiranja pripadnikov Slovenske vojske ter zaposlenih na Ministrstvu za obrambo. Skupno smo opravili skoraj 20.000 hitrih antigenskih testov in 15.000 PCR-testov. Na podlagi potrjenih okužb so bili vsi pripadniki, ki so bili v stiku z okuženimi, preventivno napoteni v karanteno oziroma samoizolacijo. Usposabljanja in vaje so potekali v socialno varnih delovnih mehurčkih. Z ukrepi smo na delovnem mestu preprečili prenos bolezni in najmanj 1000 okužb med pripadniki sil Slovenske vojske. Ponosni smo, da nam je s skupnimi prizadevanji vseh pripadnikov sil Slovenske vojske uspelo vzpostaviti nadzor nad epidemijo in z ukrepi uspešno preprečevati strmo rast ter širjenje okužb na delovnem mestu. Po naših ocenah nam je to uspelo, ker smo se znotraj vojske disciplinirano držali državnih ukrepov in sprejeli tudi svoje ter opravili nadpovprečno število testov, predvsem pa pravočasno prepoznavali obolele in ugotavljali ter izolirali stike. Tako nam tudi med drugim valom uspeva ohranjati zmogljivosti in opravljati vse naloge. Pripadniki Vojaške zdravstvene enote so pomagali v Zdravstvenem domu Ljubljana pri testiranju vzgojiteljskega in učiteljskega kadra ter Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševanje v okviru usposabljanja gasilcev v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje na Igu.

SKRB ZA SVOJE PRIPADNIKE V TUJINI NAREDILA VELIK VTIS V MEDNARODNI SKUPNOSTI

Drugemu valu epidemije se kljub upoštevanju preventivnih navodil in priporočil Nacionalnega inštituta za javno zdravje in vladnih ukrepov nismo mogli izogniti. Pripadnicam in pripadnikom sil Slovenske vojske in njihovim družinskim članom zagotavljamo možnost psihološkega svetovanja, skrbimo za obveščanje o epidemiji, redno dezinficiramo prostore ter zagotavljamo dovolj razkužil in zaščitnih sredstev. Vsem pripadnikom, ki zaradi različnih vzrokov odrejene karantene ali samoizolacije ne morejo preživljati v domačem okolju, omogočimo možnost bivanja v urejenih nastanitvenih prostorih v vojaškem objektu na Ajševici. V mednarodnih operacijah in na misijah skrbno spremljamo epidemične razmere na območju delovanja ter zdravstveno stanje pripadnikov sil Slovenske vojske. Z območja delovanja slovenskega kontingenta v Libanonu, kjer ni bilo mogoče zagotoviti ustrezne zdravstvene oskrbe obolelega pripadnika, smo izvedli zahtevno operacijo evakuacije v domovino, vsem drugim pripadnikom kontingenta pa smo omogočili cepljenje s cepivom proti covidu-19, ki smo ga dostavili iz Slovenije. Izkazana skrb Slovenske vojske za svoje pripadnike na območju delovanja je na vse druge pripadnike sodelujočih vojsk v operaciji naredila velik in pozitiven vtis. Enako se je mednarodna skupnost odzvala tudi ob evakuaciji obolelega pripadnika iz Malija med prvim valom epidemije. Evakuaciji mednarodni skupnosti jasno sporočata, da ni pomembna velikost vojaške sile, temveč hitra odzivnost v skrbi za svoje pripadnike.

PODPRLI PRIZADEVANJA CIVILNE ZAŠČITE IN ZDRAVSTVA

Poleg delovanja na obrambnem področju so sile Slovenske vojske zagotavljale in podpirale prizadevanja Civilne zaščite, zdravstva in drugih udeležencev v boju proti covidu-19. Neprecenljiva je bila pomoč Univerzitetnemu kliničnemu centru Ljubljana pri ureditvi diagnostične terapevtske službe pred Infekcijsko kliniko. Univerzitetnemu kliničnemu centru

Ljubljana je Slovenska vojska posodila tudi mobilni rentgen, ki je del mobilne bolnišnice Role 2. V sodelovanju z Železniškim gradbenim podjetjem, ki je sodelovalo pri prevozu rentgena, smo dokazali, da zmoremo veliko, če enotni pristopimo k skupni pomoči državljanom Slovenije.

CEPLJENJE JE POLEG UKREPOV NAŠA EDINA ZAŠČITA

S prihodom prvih odmerkov cepiva v Slovenijo in možnostjo cepljenja pripadnikov Slovenske vojske smo v začetku leta med prvimi omogočili cepljenje proti covidu-19 zdravstvenemu osebju, pripadnikom posadk, ki zagotavljajo helikoptersko nujno medicinsko pomoč, ter pripadnikom, ki opravljajo naloge v mednarodnih operacijah in na misijah oziroma bodo tja kmalu napoteni. Cepljenje na območju delovanja smo s prvim odmerkom cepiva že omogočili tudi pripadnikom slovenskega kontingenta v Bosni in Hercegovini, na Kosovu ter v Libanonu. Na podlagi znanstvenih ugotovitev, da je krvna plazma tistih, ki so preboleli covid-19, pomembna pri zdravljenju bolnikov s težjim potekom te bolezni, so pripadniki sil Slovenske vojske dali pobudo za sodelovanje z Zavodom RS za transfuzijsko medicino za darovanje krvi. Udeležba na krvodajalski akciji je ponovno pokazala enotnost in srčnost pripadnikov Slovenske vojske. Cepljenje je poleg upoštevanja preventivnih ukrepov naša edina zaščita, zato si bomo v silah Slovenske vojske še naprej prizadevali, da omogočimo cepljenje vsem pripadnikom, s čimer lahko pripomoremo k ustavitvi prenosa okužb in ustvarjanju razmer za normalizacijo življenja ter izpolnjevanju svojega poslanstva. Pripadniki sil Slovenske vojske smo tako med prvimi in drugim valom epidemije s svojimi delom, strokovnostjo in predanostjo, upoštevanjem vseh epidemioloških preventivnih priporočil in ukrepov opravili vse naloge, na kar smo lahko vsi ponosni. Pomembno je, da vsak korak, ki ga delamo na različnih področjih obrambe in varnosti, naredimo v smeri celovitejšega pristopa, večjega angažiranja in sodelovanja vseh udeležencev obrambno-varnostnega sistema. Le enotni lahko zmagamo v tem boju.

Pogovor s prejemnikom kipca Civilne zaščite

ZVEZDANOM BOŽIČEM

NAJVEČ DELA IN ZNANJA SEM VLOŽIL V ZAŠČITO MORJA

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Letošnji prejemnik kipca Civilne zaščite za življenjsko delo je Koprčan mag. Zvezdan Božič, poveljnik Civilne zaščite za obalno regijo in nekdanji dolgotrni vodja koprške izpostave Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje. Magister varstvoslovja v sistemu zaščite in reševanja deluje že od leta 1997. Na podlagi svojega širokega znanja o pomorstvu je skupaj z Upravo Republike Slovenije za pomorstvo in Agencijo Republike Slovenije za okolje sistematično gradil, vodil in usmerjal celotno področje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami na morju in v obalnem pasu. Kot regijski poveljnik Civilne zaščite je uspešno vodil številne intervencije ob različnih nesrečah. Pri vodenju štaba poudarja predvsem operativni vidik delovanja in nenehno usposabljanje. K usposabljanju za potrebe zaščite, pomoči in reševanja spodbuja tudi pripadnike enot Civilne zaščite, ki jim znanje in izkušnje predaja v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje na Igu. Meni, da so najpomembnejše veščine poveljnika odlična koordinacija, umirjenost v kritičnih razmerah in odločnost. Pred tremi leti se je upokojil, še vedno pa je tesno povezan z morjem, saj prosti čas rad preživlja na svojem čolnu.

? KAJ VAM PO SKORAJ 25 LETIH DELA V SISTEMU POMENI TA NAGRADA?

Nagrado sprejemam kot priznanje po končani poklicni poti v varnostno-zaščitnih organih. Deloval sem na različnih področjih, vendar vedno za dobro ljudi. Veseli me, da sem del sistema civilne zaščite, ki je po mojem mnenju eden izmed najboljših podsistemov nacionalne varnosti, sploh ob upoštevanju, koliko smo vložili vanj, in dejstvu, da so vanj vključeni predvsem prostovoljci.

? POKLICNO POT STE ZAČELI V POLICIJSKIH VRSTAH. KAKO STE LETA 1997 POSTALI DEL SISTEMA CIVILNE ZAŠČITE?

Po izobrazbi sem strojni tehnik in varstvoslovec. Kot tehnik sem pravzaprav svojo poklicno pot začel na morju. Po služenju vojaškega roka v bivši Jugoslaviji pa sem se zaposlil v organih za notranje zadeve, takratni milici, in končal tudi to šolanje. Zaposlen sem bil na različnih delovnih mestih, od policista do inšpektorja. Po osamosvojitvi sem sredi devetdesetih let začutil, da se je v tej ustanovi odnos do ljudi spremenil, predvsem v smislu represije nad malim človekom. To je bilo v nasprotju z mojimi mišljenjem, vzgojo in delovanjem, zato sem se pri 35 letih odločil, da menjam zaposlitev. Med več ponudbami sem se na koncu odločil za Upravo za obrambo v Kopru, v kateri so iskali svetovalca za

področje zaščite in reševanja. To mi je bilo blizu, in ker sem dobro poznal delovanje na državni ravni, je bila zamejema področja zame preprostejša, kot sem pričakoval, zato sem hitro napredoval. Področje mi ni bilo povsem tuje, saj sem imel že v prejšnji službi veliko vaj in usposabljanj, navsezadnje sem komaj petnajstleten sodeloval ob potresu v Posočju leta 1976. Takrat sem že bil radioamaterski operater in sem pomagal pri vzdrževanju zvez.

? NA SVOJI POKLICNI POTI STE SE VELIKO UKVARJALI Z VAROVANJEM MORJA IN OBALE. BILI STE TUDI POBUDNIK USTANOVITVE SLUŽBE ZA PODORO PRI EKOLOŠKIH IN DRUGIH NESREČAH NA MORJU TER SNOVALEC DRŽAVNIH NAČRTOV ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB NESREČAH NA MORJU. KAKO STE SE LOTILI TEGA?

Rdeča nit moje poklicne poti je bilo varovanje morja in obale. Že v prejšnji službi sem več let delal na patroljni ladji. Ob prevzemu vodenja izpostave v Kopru na tem področju nismo imeli državnih načrtov, opreme in vizije. Pokojni nekdanji poveljnik Civilne zaščite Miran Bogataj je našim pobudam znal prisluhniti, saj je tudi sam prepoznal pomen zaščite in varovanja morja ter nas podprl pri dejavnostih. V začetku novega stoletja smo začeli vzpostavljati Službo za podporo pri ekoloških in drugih nesrečah na morju, prav tako smo začeli kupovati opremo za prime-re onesnaženja morja. Leta 2008 je na primer na višini Brionov več dni gorel turški trajekt, pri čemer je grozilo onesnaženje, in takrat je veliko ljudi spoznalo, kaj vse se lahko zgodi na morju in da ob takih dogodkih ni mogoče

sodelovati le z gasilci. Nujni so namreč specifično znanje in posebna oprema, poznavanje predpisov na morju, ladijske komunikacije itn. To je bil tudi povod za nastanek Službe za podporo pri ekoloških in drugih nesrečah na morju. Na tem področju na srečo pri nas ni bilo večjih nesreč, le nekaj manjših, ki so se dobro končale. Zaradi njih smo pridobili nekaj izkušenj in preizkusili svojo pripravljenost.

SLUŽBA ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE OB EKOLOŠKIH IN DRUGIH NESREČAH NA MORJU JE BILA VZPOSTAVLJENA LETA 2009. KAKO JE DANES ORGANIZIRANA IN USPOSOBLJENA?

Službo danes sestavljajo pogodbeni pripadniki Civilne zaščite različnih profilov in z raznovrstnim znanjem, od kapitana dolge plovbe, ki je poveljnik, do potapljačev, ribičev, školjkarja, gasilcev in pomorskih strojnikov. V okviru službe deluje 20 pogodbenikov. Vsi imajo mednarodni certifikat za posredovanje na morju, saj je pri morebitnem posredovanju treba poznati številne predpise in pravila, komunikacijo z ladjami itn. Skupina se redno usposablja in se uri z drago opremo, ki je precej zapletena za uporabo. Obsega vodne pregrade in različne čistilne naprave ter mehanizme. Ob tem moram poudariti, da smo ob pisanju državnih načrtov ob nesrečah na morju sprva nekoliko zanemarili obalni pas, saj smo se osredotočili na morje. Zdajšnji državni načrt zaščite in reševanja ob nesreči na morju obsega tudi vidik obale, pri čemer je predvsem nujna množična pomoč pri čiščenju. Ponosen sem na vzpostavitev te službe, saj sem prav v varovanje morja vložil največ svojih izkušenj, znanja in dela.

MED SVOJIM DELOM STE BILI PRIČA RAZLIČNIM NARAVNIM IN DRUGIM NESREČAM. S ČIM STE IMELI NAJVEČ OPRAVKA?

Še kot sodelavec Uprave za obrambo ali pozneje kot poveljnik sem sodeloval pri številnih odmevnih dogodkih, in sicer pri obeh potresih v Posočju, plazju v Logu pod Mangartom, poplavih v Železnikih, žledu ter ob begunskem valu. Pomagal sem tudi pri številnih velikih požarih v naravnem okolju. Zgodile so se industrijske nesreče, onesnaženje morja v luških bazenih, dvakrat je nasedla ladja. Na srečo pa večjih nesreč na morju ni bilo.

SE VAM JE KATERA INTERVENCIJA ŠE POSEBEJ VTISNILA V SPOMIN?

Ob žledolomu leta 2014 sem moral kot regijski poveljnik, ker ni bilo druge izbire, prevzeti naloge občinskega poveljnika v Postojni. Štab je imel takrat nekaj težav in državni poveljnik me je določil, da prevzamem vodenje občinskega štaba. Obala je bila takrat edina regija, ki ob tej naravni nesreči ni bila prizadeta. Ko sem odhajal v Postojno, so pri nas že cvetele breskve, drugje pa je bilo vse v ledu. To delo je obsegalo več izzivov, med drugim drugo geografsko lego in delo ter sodelovanje z ljudmi, ki jih nisem poznal. Razmere so bile napete, vendar sem imel takrat že dovolj izkušenj, da sem uspešno opravil vse naloge. Žled je bil za nas poseben izziv tudi zato, ker z njim do takrat še nismo imeli opravka. Aktiviran je bil državni načrt za poplave, ki je bil najbolj soroden. Novost je tudi epidemija covida-19, s katero se spoprijemamo od marca lani, vendar se mi zdi delovanje ob žledu kljub temu večji izziv, saj je takrat vse vodila Civilna zaščita, pri epidemiji pa je nad nami še zdravstvena stroka s svojim medicinskim znanjem.

KATERE VEŠČINE MORA IMETI POVELJNIK CIVILNE ZAŠČITE V TAKIH KRITIČNIH RAZMERAH?

Mislím, da je treba biti takrat predvsem umirjen. Ljudem je treba vlivati zaupanje in biti nekonflikten. Ni nujno, da ima poveljujoči vedno prav in da vse ve. Razpon nalog na našem področju je širok, vendar je pomembno,

da se držimo svojih odločitev. Pomembna sta tudi dobra koordinacija in poznavanje glavnih oseb, na katere se lahko zanesemo. V tej vlogi je treba biti vedno v pripravljenosti.

AKTIVNI STE BILI TUDI NA MEDNARODNEM PODROČJU. DVOSTRANSKO STE SODELOVALI S HRVAŠKO IN TUDI Z ITALIJO, ŠIRŠE PA V OKVIRIH REGIONALNEGA SODELOVANJA IN V USTANOVAH EVROPSKE UNIJE.

Naša izpostava je edina, ki ima morje, in glede na to, da dobro poznam pomorstvo, sem vsa ta leta zastopal državo v različnih mednarodnih ustanovah in pri drugih mednarodnih zadevah. Moje aktivno znanje italijanskega jezika je pripomoglo, da smo začeli bolje sodelovati z Republiko Italijo, veliko sem pomagal tudi Istrski županiji in prejel njihovo najvišje priznanje. Vzpostavili smo tristransko sodelovanje med Slovenijo, Italijo in Hrvaško, kar je pomembno, saj se nekatere stvari na morju ne morejo reševati brez sodelovanja vseh. Imamo več sporazumov in odnosi so na visoki ravni.

V SISTEMU CIVILNE ZAŠČITE STE ŽE SKORAJ OD NJEGOVH ZAČETKOV. KAKO GA OČENJUJETE IN VIDITE V PRIHODNOSTI?

Mislím, da smo se prav odločili, da smo ga v devetdesetih letih postavili tako, kot je organiziran danes. Sestavljajo ga prostovoljci, saj to zagotavlja

Vsi, ki so del sistema civilne zaščite, poznajo njegova pravila. To nam zagotavlja uspešnost.

množičnost na račun majhnega finančnega vložka v primerjavi z drugimi podsk sistemi nacionalne varnosti. Pomemben je tudi Izobraževalni center za zaščito in reševanje na Igu, ki omogoča, da so ljudje primerno usposobljeni po enotnem konceptu. Ob velikem požaru v naravnem okolju, na primer na Krasu, bo tako tudi gasilec iz Lendave, če bo vključen v gašenje, vedel, katere so njegove naloge. Vsi, ki so del sistema, poznajo njegova pravila, vsak na svojem področju – od gasilca do radioamaterja ali kinologa. To nam zagotavlja uspešnost. V prihodnosti pričakujem, da bo zaradi podnebnih sprememb več intervencij oziroma bodo ekstremni pojavi pogostejši in močnejši v nekem obdobju. Takrat bo treba zagotoviti dovolj ljudi in opreme. Sistem dobiva nove naloge zunaj okvirov civilne zaščite in številne druge zaradi epidemije, čemur se bo moral prilagoditi.

OMENILI STE POMEN IZOBRAŽEVANJA. TUDI VI STE PREDAVATELJ V IZOBRAŽEVALNEM CENTRU ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE NA IGU, KAR POMENI, DA SVOJE ZNANJE DELITE Z NOVIMI GENERACIJAMI. KAKŠNI SO VAŠI SLUŠATELJI?

Na Igu predavam o sistemu civilne zaščite in varstva pred naravnimi nesrečami. S slušatelji sem zadovoljen. Trenutno zaradi epidemije zaostajamo z usposabljanji, vendar nam je še pred jesenjo s centrom in andragogi uspelo usposobiti nekatere poveljnike in štabe, ki so bili na novo imenovani, kar se nam je zdelo pomembno. Interesa za usposabljanje in pridobivanje novega znanja je veliko, saj se ljudje zavedajo, da bodo morali sprejemati odgovorne odločitve, ki bodo imele različne posledice, in so zato pri usposabljanjih zelo zavzeti.

PRED TREMI LETI STE SE UPOKOJILI KOT VODJA KOPRSKE IZPOSTAVE UPRAVE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE, ŠE VEDNO PA STE POVELJNIK CIVILNE ZAŠČITE ZA OBALNO REGIJO. KAKO PREŽIVLJATE TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE?

Občasno še pomagam na izpostavi in predavam na Igu, sicer pa se ukvarjam s svojimi konjički. Že od otroštva imam čoln, precej časa namenim tudi velike-mu vrtu in nekaj oljkam. Nedavno sem se ukvarjal s potapljanjem, občasno tudi še kdaj z radioamaterstvom. Dela in aktivnosti mi ne zmanjka.

POLJSKE IZKUŠNJE PRI POSODOBITVI VOJSKE IN KADRIH

BESEDILO SSK
FOTO Robert Cotič

Predstavitve tehnike
17. velikopoljske mehanizirane
brigade v Wędrzynu

Minister za obrambo Republike Slovenije mag. Matej Tonin je bil na povabilo poljskega ministra za narodno obrambo Mariusza Błaszczaka 25. in 26. februarja na dvodnevem uradnem obisku na Poljskem. Obisk je bil namenjen krepitvi dvostranskega sodelovanja med državama na obrambnem in vojaškem področju. Med obiskom na Poljskem je minister Tonin v Gorlicah položil venec k spomeniku padlim slovenskim vojakom na galicijski fronti v prvi svetovni vojni, nato pa še v središču Varšave na grob neznanega vojaka.

OBRAMBNO IN VOJAŠKO SODELOVANJE MED DRŽAVAMA JE DOBRO

Po sprejemu z vojaškimi častmi pred poljskim obrambnim ministrstvom sta se najprej pogovorila oba ministra, nato je sledil skupni uradni pogovor obeh delegacij. Ministra sta pregledala dosedanje obrambno in vojaško sodelovanje med državama ter ga ocenila kot dobro. Redne dejavnosti potekajo na vojaških vajah, izobraževanjih in usposabljanjih ter v okviru vojaške medicine in vojaške zgodovine. Sogovornika sta se strinjala, da se te dejavnosti nadaljujejo tudi v prihodnosti, nekatera področja pa je mogoče še izboljšati. Minister Tonin se je poljskemu kolegu zahvalil za njihov hiter odziv pri oblikovanju ciljev zmogljivosti Nata, kar je omogočilo, da sta državi zamenjali cilja zmogljivosti v pomorstvu. Slovenija bo tako v Natove cilje zmogljivosti vključila večnamensko ladjo Triglav, Poljska pa bo namesto Slovenije vzpostavila zmogljivost mornariškega minopolagalca.

ZANIMIVE REŠITVE ZA RAZVOJ POGODBENE REZERVE V SLOVENSKI VOJSKI

Sogovornika sta soglašala, da bi v prihodnosti sodelovanje lahko izboljšali z izmenjavo izkušenj pri zagotavljanju kibernetne varnosti, opremljanju in posodobitvi vojske ter z izmenjavo dobrih praks glede pridobivanja kadrov, njihovega izobraževanja in usposabljanja. Za Slovenijo so zanimive izkušnje Poljske pri vzpostavitvi tako imenovane teritorialne obrambe, ki deluje na prostovoljni udeležbi pripadnikov. Ti opravljajo predvsem podporne naloge pri zaščiti in reševanju, pomoči državljanom in lokalnim skupnostim ter zdravstvu pri obvladovanju epidemije covid-19. Tako profesionalna sestava poljske vojske opravlja le vojaške naloge,

teritorialna sestava vojske pa se lahko čim bolj približa vsakodnevnim potrebam državljanov. Te poljske rešitve so uporabne za prihodnji razvoj pogodbene rezervne sestave in prostorskih sestavov Slovenske vojske.

NAČRTOVANO SKUPNO USPOSABLJANJE V OKVIRU EVROPSKE VAJE ZAŠČITE IN REŠEVANJA

Vojaško sodelovanje na vajah je uspešno, saj je oktobra načrtovano skupno usposabljanje v okviru evropske vaje zaščite, reševanja in pomoči ter vojaške mobilnosti (Disaster Relief and Military Mobility Exercise 2021), ki bo potekala v Sloveniji. V nadaljevanju sta se ministra pogovarjala o razvoju zmogljivosti obeh držav, pri čemer je slovenski minister poljskega kolega seznanil z načrti Slovenije na tem področju. Po njegovih besedah je bil lani za slovensko obrambno politiko in načrtovanje narejen pomemben preboj, saj nam je po desetletju nezadostnega financiranja uspelo obrniti trend zniževanja obrambnih izdatkov in določiti glavne prednostne naloge ter primanjkljaje na obrambnem področju. Sprejet je bil nov zakon o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovensko vojsko do leta 2026, ki bo zagotovil stabilno financiranje in razvoj kritičnih vojaških zmogljivosti. Poljski obrambni minister je povedal, da ima Poljska poseben zakon, ki obrambi zagotavlja minimalen odstotek bruto domačega proizvoda za obrambo. Ta znaša 2,2 odstotka, prizadevajo pa si, da bi delež povečali na 2,5 odstotka.

CEPLJENJE OHRANJA ZMOGLJIVOST OBRAMBNO-VARNOSTNIH STRUKTUR

BESEDILO IN FOTO Marko Pišlar

Vkranjski vojašnici Petra Petriča se je 19. marca nadaljevalo cepljenje pripadnikov Slovenske vojske ter vodstva slovenskih obrambno-varnostnih struktur. S cepivom AstraZeneca so pripadniki Vojaške zdravstvene enote cepili vodstva Slovenske vojske, Policije, Uprave RS za zaščito in reševanje ter Sove.

Skladno z odločitvijo Vlade RS in strokovne skupine so se v prvi prednostni skupini že v začetku leta cepili pripadniki vojaškega zdravstvenega osebja, piloti in posadke, ki zagotavljajo helikoptersko nujno medicinsko pomoč in reševanje v gorah, ter pripadniki, ki opravljajo naloge v mednarodnih operacijah in na misijah. 19. marca je prvi odmerek cepiva prejelo tudi vodstvo Slovenske vojske in njen najvišji poveljniški kader. Cepljenja so se skladno z nacionalno strategijo, ki je določila prednostne skupine, začela tudi znotraj drugih obrambno-varnostnih struktur Slovenije. Načelnik Generalštaba SV generalmajor Robert Glavaš je poudaril, da so v Slovenski vojski z odgovornostjo pristopili k preprečevanju širjenja pandemije, saj je cepljenje edina pot k normalizaciji razmer. Tudi generalni direktor Policije dr. Anton Olaj je poudaril, da si vsi želimo, da bi čim prej premagali pandemijo in se vrnili v normalno življenje. Zato v Policiji podpirajo cepljenje kot prispevek k omejevanju širjenja bolezni, ob tem pa si želijo, da bi se zanj odločilo čim več ljudi. Generalni direktor Uprave RS za zaščito in reševanje Darko

PREDSTAVILI IZKUŠNJE PRI OBLIKOVANJU SREDNJE BATALJONSKE BOJNE SKUPINE

V nadaljevanju obiska je minister Tonin v Wędrzynu obiskal 17. velikopoljsko mehanizirano brigado, v kateri so ga gostitelji seznanili s projektom in izkušnjami prenove infrastrukture, ki podpira delovanje brigade. Prenovo in posodobitev vojaške infrastrukture načrtujejo tudi v Slovenski vojski. Ministru so še predstavili izkušnje pri oblikovanju srednje bataljonske bojne skupine, ki je del omenjene brigade. Tudi Slovenija že pospešeno načrtuje razvoj take skupine v okviru posodobitve in naložb v zmogljivosti SV. V preteklih letih so v Slovenski vojski že vzpostavili sodelovanje s 17. velikopoljsko mehanizirano brigado. Sodelovanje bodo v prihodnosti še okrepili, predvsem zaradi izmenjave izkušenj pri opremljanju in oblikovanju srednje bataljonske bojne skupine ter pripadajoče infrastrukture.

But pa je povedal, da je sistem zaščite in reševanja vsak dan na preizkušnji, zato so veseli, da so se lahko začeli cepiti, saj lahko samo zdravi opravljajo intervencije. Po cepljenju vodstvenega kadra uprave bodo po prednostnih seznamih cepljeni predstavniki iz drugih struktur in reševalnih enot. Cepljenje v kranjski vojašnici se je nadaljevalo tudi 22. marca, saj se je skladno z dogovorom med Ministrstvom za obrambo in Mestno občino Kranj začelo množično cepljenje prebivalcev kranjske mestne občine in okoliških občin. Logistična brigada iz Kranja je v sodelovanju z Zdravstvenim domom Kranj zagotovila logistično podporo pri izvedbi cepljenj. V športni dvorani je zagotovljenih pet cepilnih mest, na katerih lahko cepijo do 500 ljudi na dan.

OBRAMBNI MINISTRI NATA O IZZIVIH ZAVEZNIŠTVA

BESEDILO SSK
FOTO www.nato.int

Na zasedanju je po varni
audio-video povezavi sodeloval
tudi minister Tonin. ▲

P

o varni audio-video povezavi je 17. in 18. februarja potekalo redno zasedanje obrambnih ministrov Nata, na katerem je sodeloval tudi obrambni minister RS mag. Matej Tonin. Srečanja se je prvič udeležil tudi novi ameriški obrambni sekretar Lloyd Austin.

Prvi dan so ministri na formalnem zasedanju razpravljali o viziji Nata 2030, delitvi bremen ter nadaljnjem prilagajanju Natove okrepljene odvrtačne in obrambne države. Generalni sekretar Nata Jens Stoltenberg je ministrom najprej predstavil ambiciozne predloge, ki bodo tudi podlaga za nadaljnja posvetovanja v okviru zavezništva ter za srečanje voditeljev držav in vlad članic Nata, ki naj bi potekalo letos. Stoltenberg je poudaril, da v tem kontekstu vidi zgodovinsko priložnost za odprtje novega poglavja v transatlantskih odnosih in oblikovanje še močnejšega zavezništva. Prepričan je, da mora Nato pri spoprijemanju z globalnimi izzivi in grožnjami prihodnosti ohraniti vojaško tehnološko prednost ter okrepiti politično vlogo. Obenem je izpostavil, da Natova politična teža temelji na vojaški moči, zato je treba zavezništvo ohranjati vojaško močno. Zaradi razvoja novih vojaških konceptov in strategij, ki bodo določili Natov pristop do trenutnih in prihodnjih varnostnih groženj, se vse več pozornosti namenja tudi razvoju sodobnih tehnologij. Zato so ministri potrdili celovito izvedbeno strategijo glede nastajajočih in prebojnih tehnologij ter Natov temeljni koncept vojskovanja, seznanili pa so se tudi z napredkom pri uveljavitvi zavezniškega koncepta odvrtačanja in obrambe v evro-atlantskem prostoru.

Glede načela delitve bremen tudi nova ameriška administracija poziva evropske zaveznice in Kanado, da prevzemajo pravičnejši oziroma večji delež bremena. Uvedba valižanske zaveze je namreč pomembna tudi z vidika zagotavljanja sodobnih zmogljivosti, večje pripravljenosti sil ter kredibilnega odvrtačanja in obrambe. Države članice letos že sedmo leto zapored

zvišujejo obrambne izdatke in nadaljujejo naložbe v najpomembnejše obrambne zmogljivosti, kar je v svojem poročilu izpostavil generalni sekretar Nata. Letos že tretjina zaveznic namenja približno dva odstotka bruto domačega proizvoda za obrambo. Slovenija bo letos sicer za obrambne izdatke namenila 1,29 odstotka bruto domačega proizvoda oziroma nominalno 120 milijonov evrov več kot lani. Minister Tonin je povedal, da bo Slovenija tudi po sprejetju Zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski v letih od 2021 do 2026 na 26. mestu po obrambnih izdatkih v Natu. Dodal je, da Slovenija prispeva pravično le pri prispevkih v mednarodnih operacijah in na misijah, v okviru katerih trenutno deluje šest odstotkov pripadnikov Slovenske vojske.

Drugi dan zasedanja je bila formalna razprava namenjena Natovim operacijam in misijam, s poudarkom na Afganistanu in Iraku. Ministri so se posvetovali o prihodnji vlogi misije Odločna podpora (Resolute Support Mission – RSM) v Afganistanu. Žal je v državi še naprej zaznati nesprejemljivo raven nasilja, vključno z napadi talibanov na civilno prebivalstvo in infrastrukturo. Razprava ministrov je bila osredotočena na razmere na terenu in mogoče nadaljnje korake. Hkrati ministri sprte strani pozivajo, naj konstruktivno pristopijo k pogajanjem in iskanju trajne, celovite ter miroljubne rešitve. Minister Tonin je izpostavil zavezanost Slovenije k nadaljnjim

robustnim prispevkom v Natove operacije in misije. Preostale obrambne ministre je seznanil tudi z načrti delne prilagoditve nacionalnih prispevkov, pri čemer bodo Natove operacije in misije na Kosovu, v Latviji, Afganistanu in Iraku prednostna naloga Slovenije, ki bo ostala v Afganistanu do skupne odločitve o tem, kako naprej. Tudi v Iraku so varnostne razmere še vedno negotove. Zato so ministri na podlagi zaprosila iraške vlade sprejeli odločitev o začetku izvajanja razširjene Natove misije v Iraku (NATO Mission in Iraq – NMI). Slovenija bo možnost sodelovanja v tej misiji še proučila, predvsem z vidika usklajenosti z delovanjem v Globalni koaliciji za boj proti Daeshu, ki zmanjšuje strukturo sil, v njej pa trenutno delujejo trije pripadniki Slovenske vojske.

OKREPILI SODELOVANJE V OPERACIJAH IN LOGISTIKI

M

inister za obrambo mag. Matej Tonin je 18. marca na uradnem obisku gostil ministrico za obrambo Severne Makedonije Radmilo Šekerinska. Obisk makedonske ministricice je nadaljevanje rednih srečanj na najvišjih političnih ravneh med dvema prijateljskima državama v Skopju in Ljubljani ter tako še ena priložnost za izboljšanje sodelovanja obeh držav kot članic zavezništva.

Sogovornika sta med uradnimi pogovori ocenila, da je dvostransko sodelovanje dobro in da se je v zadnjih letih izboljšalo. Sodelovanje je posebej intenzivno v okviru vojaških vaj, izobraževanja in usposabljanja. Pripadniki oboroženih sil se redno udeležujejo vojaških vaj, ki potekajo na vadiščih obeh držav. V prihodnosti si želi Slovenija s Severno Makedonijo izboljšati tudi operativno sodelovanje, in sicer po vzoru slovenskega sodelovanja s Črno goro. Tako se bomo na ravni načelnikov generalštabov obeh držav dogovorili za skupne prispevke v Natovi mednarodni operaciji in na misiji Okrepljena prednja prisotnost (eFP) v Latviji. Državi dobro sodelujeta tudi v logistiki, pri čemer bosta v prihodnosti sodelovanje še razvijali. Države regije se namreč zaradi primerljivih potreb odločajo za nakupe sorodne vojaške opreme in tehnike, kar daje priložnosti za sodelovanje pri vzdrževanju. Minister Tonin je ob tem izpostavil, da se bodo dogovorili za sodelovanje pri uporabi in vzdrževanju lahkih kolesnih vozil Oshkosh, ki jih vojski obeh držav letos uvajata v operativno uporabo. Regionalno sodelovanje je za državi pomembno. To je razvejano in poteka na več

BESEDILO Marko Pišlar
FOTO Bruno Toič

področjih ter omogoča delovanje skladno s konceptom pametne obrambe. Kot primera takega sodelovanja je ministrica izpostavila skupna usposabljanja enot zračne obrambe slovenske in makedonske vojske na vadišču Krivolak ter Balkanske zdravstvene namenske sile s sedežem v Skopju. Minister Tonin je izrazil podporo Slovenije makedonskim prizadevanjem za članstvo v Evropski uniji in sogovornico seznanil z načrti slovenskega predsedovanja Svetu EU v drugi polovici letošnjega leta. Ministrica je na koncu v Poljčah obiskala Natov center odličnosti za gorsko bojevanje, katerega direktor je slovenski častnik.

Z VAJO IZBOLJŠALI ZAVEZNIŠKO SODELOVANJE

BESEDILO Marko Pišlar
FOTO Bruno Toič

Od 6. do 20. marca je na območju osrednjega vadišča Slovenske vojske Poček ter strelišča in vadišča Bač potekala mednarodna vojaška vaja Sokol/Eagle 2021. Na vaji je sodelovalo več kot 300 pripadnikov Slovenske vojske in 200 pripadnikov oboroženih sil ZDA. Mednarodna vojaška vaja je bila priložnost za okrepitev že tako dobrega dvostranskega sodelovanja med 1. brigado SV in njeno partnersko enoto, 173. zračno-desantno brigado ameriške vojske. Nosilna enota za izvedbo tokratne vaje v Slovenski vojski je bil 10. pehotni polk, ki je vadbene dejavnosti izkoristil za izpopolnitev zmogljivosti motorizirane čete za sodelovanje v bojni skupini EU v drugi polovici letošnjega leta.

NAJPOMEMBNEJŠA DEJAVNOST ZA IZPOPOLNITEV ZMOGLJIVOSTI ZA BOJNO SKUPINO EU

Mednarodna vojaška vaja je bila ena izmed glavnih letošnjih vaj za izpopolnitev zmogljivosti za sodelovanje Slovenske vojske v bojni skupini EU v letih 2021 in 2022. Vaja je obsegala usposabljanje enot 1. brigade SV in 173. zračno-desantne brigade oboroženih sil ZDA iz Vicenze, ki sta ga organizirali obe partnerski enoti. Enote 1. brigade SV že od leta 2013 sodelujejo s 173. zračno-desantno brigado oboroženih sil ZDA, 10. pehotni polk pa je takrat izvedel prvo skupno usposabljanje Trden dokaz 1 skupaj z ameriškim 2. bataljonom 503. polka 173. zračno-desantne brigade. Zaradi epidemije je

v zadnjem obdobju sodelovanje zamrlo, zato je bila letošnja vaja namenjena tudi obnovitvi dvostranskega sodelovanja med partnerskima enotama. Glavni namen mednarodne vojaške vaje ni bila le souporaba edinstvenih zmogljivosti in infrastrukture na osrednjem vadišču Slovenske vojske na Počku, temveč predvsem izmenjava znanja in izkušenj s skupnim načrtovanjem in usposabljanjem ter povečanje povezljivosti med partnerskima enotama na podlagi vzpostavljenega zaupanja. Kot je poudaril vodja dejavnosti na tej mednarodni vojaški vaji in poveljnik 10. pehotnega polka podpolkovnik Bojan Langerholc, želi 10. polk v prihodnosti okrepiti sodelovanje s partnersko enoto, ki bo na podlagi letošnje dejavnosti vzdrževala redne stike in izboljšala zahtevnost skupnih usposabljanj v okviru mednarodnih vojaških vaj ter izmenjav osebja v Republiki Sloveniji in tujini.

POLEG 10. POLKA NA VAJI SODELOVALE DRUGE ENOTE 1. BRIGADE IN SV Mednarodna vojaška vaja je obsegala taktične vaje z bojnim streljanjem pehotnih skupin in oddelkov, streljanje s posadkovnimi in podpornimi oborožitvenimi sistemi, dvig individualne strelske usposobljenosti in usposabljanje ter urjenje posameznikov in enot iz funkcionalnega znanja ter kolektivnih nalog. Glavni cilji vaje so bili poleg krepitev sodelovanja s partnerji tudi načrtovanje, vodenje in vrednotenje operacij, taktično bojno streljanje oddelkov motorizirane čete za bojno skupino EU v vseh pogojih vidljivosti, priprava kontingenta za napotitev na naloge v okviru misije Okrepljena prednja prisotnost (eFP) v Latviji ter dvig usposobljenosti baterije za ognjeno podporo z minometi

Urjenje postopkov bojevanja na naseljenem območju

120 milimetrov. Poleg nosilne enote, 10. pehotnega polka, so na vaji sodelovale tudi druge enote iz sestave 1. brigade in iz Slovenske vojske, katerih glavni namen je bil poleg podpore 10. polku in bateriji za ognjeno podporo tudi urjenje iz svojih specialističnih postopkov.

VADBENE DEJAVNOSTI POTEKALE OB UPOŠTEVANJU UKREPOV PROTI ŠIRJENJU COVIDA-19

Med mednarodno vojaško vajo so se upoštevali preventivni ukrepi proti širjenju covid-19. »Pripravili smo načrt izvedbe preventivnih ukrepov za preprečevanje širjenja okužb s covidom-19. Ta je obsegal upoštevanje ukrepov pri nastanitvi in storitvah, po področju oskrbovanja, po zdravstvenem področju ter po premikih in transportu,« je povedal podpolkovnik Langerholc. K temu je dodal, da so morali biti vsi udeleženci vaje odgovorni in upoštevati preventivne ukrepe, to je nositi zaščitne maske, vzdrževati varnostno razdaljo in skrbeti za osebno higieno. Striktno so upoštevali časovnico uporabe sanitarij, tuširnic in šotorov, ki so bili fizično ločeni za slovenske in ameriške udeležence. Enote so se med vajo zadrževale v mehurčkih največ do ravni voda, ves čas pa se je prehrana zagotavljala s suhimi dnevnimi obroki in vodo v plastenkah. Samo glavni kader se je udeleževal sestankov in usklajeval usposabljanje. Vsakega udeleženca vaje so testirali s hitrim antigen-skim testom pred vajo in nato še enkrat sedem dni po prihodu na vajo. Prav tako so enote ponovno testirali ob odhodu z vaje, s čimer so preprečili morebitni prenos okužbe v civilno okolje. Dodatno varnost so zagotovili tako, da je bil dovoljen vstop na vadbeno območje samo osebam z negativnim hitrim antigen-skim testom, ki ni bil starejši od 24 ur. Če je bila ugotovljena okužba, so pripadnika osamili v izolacijskem šotoru skupaj z rizičnimi stiki. Vse premike in transport so opravljale le logistične enote, ki so zagotavljale podporo v bazi, točenje goriva pa je bilo organizirano in dovoljeno samo v tabornem prostoru.

Usposabljanje mitraljeških posadk

Ognjena podpora ameriških minometov 81 milimetrov

Skupno usposabljanje iz postopkov bojiščne oskrbe

NA NAČRTOVANJE IN IZVEDBO VAJE VPLIVALE EPIDEMIČNE RAZMERE

Tudi na načrtovanje in izvedbo mednarodne vojaške vaje so vplivale epidemične razmere. V tem se je tokratna vaja bistveno razlikovala od prejšnjih mednarodnih vaj in je hkrati predstavljala preizkus za načrtovalce ter izvajalce prihodnjih vaj v razmerah covid-19. Namestnik vodje dejavnosti stotnik Nenad Rikić, ki je bil določen tudi za nosilca in glavnega načrtovalca vadbenih dejavnosti, je razložil, da so vajo začeli načrtovati precej pozno, saj je bila zaradi razmer covid-19 odločitev o izvedbi vaje sprejeta šele v začetku leta 2021 in dokončno potrjena februarja. Edina načrtovalna konferenca je potekala decembra lani po videokonferenci. Na njej so predstavniki 173. zračno-desantne brigade vojske ZDA in 1. brigade SV okvirno določili udeležence vaje, predvideno oborožitev in koncept izvedbe vadbenih dejavnosti. Sledilo je izvidovanje osrednjega vadišča Poček in strelišča Bač, ki so ga opravili predstavniki ameriške vojske januarja in februarja, na podlagi česar so dorekli še zadnje podrobnosti. Nadaljnja koordinacija je potekala po spletu. Pripadniki ameriške vojske so zaradi covid-19 prišli na vajo v manjšem številu od predvidenega in samo z najnujnejšim kadrom. Na vaji so potekali usposabljanja, situacijske taktične vaje in streljanja do ravni skupin z namenom priprav na taktično vajo z bojnim streljanjem oddelka. Stotnik Rikić je povedal, da je skupno sodelovanje in uspo-

sabljanje med Slovensko vojsko in 173. zračno-desantno brigado vojske ZDA potekalo dobro med vso vajo. 1. pehotna četa 10. polka je izvajala situacijske taktične vaje skupaj s pehotno četo D iz sestave 1. bataljona 503. pehotnega polka, prav tako je potekalo skupno usposabljanje izvidniških in minometnih enot ter skupno usposabljanje bojiščnih reševalcev v okviru postopkov bližinskega bojevanja na naseljenem območju. Izvidniške enote z ostromrejskimi pari iz slovenskega 10. polka ter ameriških 1. bataljona 503. pehotnega polka in 1. skvadrona 91. konjeniškega polka so izvedle taktično vajo z bojnim streljanjem oddelka, pri kateri sta jih ognjeno podpirala letalo Pilatus PC-9 in ameriški minometni vod z minometi 81 milimetrov. Stotnik Rikić je izpostavil, da so kljub razmeram zaradi covid-19 in sprejetim ukrepom udeleženci mednarodne vojaške vaje dosegli svoje cilje usposabljanja, vaja pa je minila brez večjih poškodb ali večjega števila obolelih za novim koronavirusom.

POLEG TAKTIČNIH VAJ IZVEDLI SPECIALISTIČNA IN POSADKOVNA URJENJA

Vajo so v 1. pehotni četi 10. polka, ki je nosilna enota za vzpostavitev zmogljivosti motorizirane čete za bojno skupino EU v drugi polovici tega leta, izkoristili tudi za preverjanje pehotnih oddelkov, mitraljeških posadk

in minometnega oddelka v ofenzivnem delovanju. Vrhunec usposabljanja je bila taktična vaja z bojnim streljanjem oddelka podnevi in ponoči na naseljenem območju. V okviru 14-dnevnega usposabljanja so v četi poleg omenjenih dejavnosti izvedli skupno situacijsko vajo oddelkov s četo 1. bataljona 503. pehotnega polka ameriške 173. zračno-desantne brigade ter skupno usposabljanje iz bojiščne oskrbe ter preiskave naseljenega območja. Drugi del usposabljanja na vaji je bil usmerjen predvsem v specialistične veščine in posadkovna urjenja, zlasti usposabljanje mitraljeških posadk, posadk minometnega oddelka, usposabljanje namerilcev ter voznikov na lahkih kolesnih oklepkih vozilih. Z udeležbo na tej mednarodni vojaški vaji so v 1. pehotni

Zaradi epidemije je v zadnjem obdobju sodelovanje zamrlo, zato je bila vojaška vaja namenjena tudi obnovitvi dvostranskega sodelovanja med partnerskima enotama.

četi 10. polka končali usposabljanje na oddelčni ravni, usposabljanje čete pa bo zdaj usmerjeno na vodno raven in naj bi obsegalo tudi navzkrižno urjenje z nosilno brigado za bojno skupino EU v Italiji. »Tako bomo četo pripravili za konec vodne faze usposabljanja, ki bo končno stanje dosegla na vaji Jadranski udar 2021 z vključevanjem posredne ognjene podpore, letalske podpore, podpore brezpilotnih sistemov ter drugih rodovskih enot v okviru združenega bojevanja,« je pojasnil poveljnik 1. pehotne čete in motorizirane čete za bojno skupino EU v drugi polovici leta 2021 nadporočnik Mitja T. Čapelnik. Konec maja bodo četo preverili še iz doseganja končnih operativnih zmogljivosti, s čimer bo pripravljena za delovanje v bojni skupini EU od 1. julija.

OB DNEVU CIVILNE ZAŠČITE NAPOVEDALI INFRASTRUKTURNE NALOŽBE

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Pri marcu tradicionalno zaznamujemo kot dan civilne zaščite. Letos je razglasitev nagradenec zaradi epidemije potekala po audio-video konferenci, najvišja priznanja pa so prejemnikom na simbolični slovesnosti podelili na Ministrstvu za obrambo.

Republiški poveljnik Civilne zaščite Srečko Šestan je ob dnevu civilne zaščite čestital vsem pripadnikom Civilne zaščite, gasilcem, pripadnikom drugih reševalnih in humanitarnih služb ter vsem drugim, ki delujejo v sistemu zaščite, reševanja in pomoči. V Sloveniji te sile predstavlja desetina vseh prebivalcev. Poudaril je, da je civilna zaščita struktura, ki je zmožna opraviti različne naloge, tudi take, s katerimi se srečuje prvič, kar je dokazala v letu, zaznamovanem z epidemijo. Ob tem je izpostavil, da je ta naravna nesreča edina, ki je glede na zakone ne vodi Civilna zaščita, temveč vlada in Ministrstvo za zdravje. Kljub vsemu so pripadniki Civilne zaščite polno aktivirani in vključeni v številne naloge. Med prvim valom epidemije so tako skrbeli za skladiščenje in deljenje zaščitne opreme, med drugim valom pa so pomagali pri zagotavljanju mobilnih zabojsnikov in vzpostavljanju dodatnih bolnišničnih zmogljivosti skupaj s pripadniki Slovenske vojske ter policistom na državnih mejah in pri oskrbi ranljivih skupin ter razkuževanju objektov. Letos je bila nepogrešljiva tudi kadrovska pomoč, v okviru katere so prostovoljci bolničarji opravljali različna dela v obeh univerzitetnih kliničnih centrih, regijskih bolnišnicah in zdravstvenih domovih ter tako razbremenili zdravstveno osebje. Na lokalni ravni je Civilna zaščita pomagala pri vzpostavljanju rdečih con in točk za hitro testiranje. Že petič letos so pripadniki Civilne zaščite razvozili hitre teste na lokacije vseh zdravstvenih domov v državi.

Na vseh ravneh v državi je zaradi epidemije novega koronavirusa vsak dan povprečno aktivnih 1300 pripadnikov Civilne zaščite oziroma skupno več kot 206.000 pripadnikov med prvim valom, med drugim pa že več kot 180.000 pripadnikov Civilne zaščite. Ob vsem tem je 174.000 pripadnikov sil za zaščito, reševanje in pomoč lani skupno opravilo 22.182 intervencij, kar je skoraj 3000 več kot leto prej, in vse to v razmerah, povezanih s covidom-19, je še izpostavil Šestan ter se zahvalil vsem pripadnikom in tudi njihovim družinam, ki jih podpirajo pri opravljanju humanitarnega poslanstva.

Komisija Uprave RS za zaščito in reševanje za priznanja in nagrade na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami je letos potrdila skupno 251 predlogov za priznanja Civilne zaščite, in sicer 125 bronastih, 75 srebrnih in 25 zlatih znakov Civilne zaščite ter 25 plaket in kipec Civilne zaščite za življenjsko delo. Prejel ga je poveljnik Civilne zaščite za obalno regijo Zvezdan Božič, ki se z varstvom pred naravnimi in drugimi nesrečami aktivno ukvarja že skoraj četrto stoletje. Poleg kipca so podelili še plakete za življenjsko delo, posebne zasluge in izjemne uspehe pri zaščiti in reševanju ter varovanju okolja.

Kratke slovesnosti ob podelitvi nagrad na Ministrstvu za obrambo sta se udeležila tudi obrambni minister Tonin in predsednik Pahor. Oba sta se zahvalila pripadnikom Civilne zaščite za požrtvovalno in srčno delo, s katerim skrbijo za varno življenje državljanov. Predsednik republike je ponosen nanje, zaupa v njihovo delo in je hvaležen za nenadomestljiv občutek varnosti, ki ga dajejo državljanom. Minister pa je poudaril, da Civilna zaščita uživa neizmeren ugled in da se lahko nanjo zanesemo, ko vse drugo odpove. Napovedal je materialno in kadrovsko okrepitev ter pojasnil, da je bila država uspešna na razpisu Evropske komisije, s katerim si je zagotovila deset milijonov evrov za gradnjo posebnega logističnega centra za medicinsko opremo ob epidemiji oziroma pandemiji. Omenil je tudi gradnjo vseslovenskega centra Civilne zaščite v Rojahu, kar bo omogočalo skupno delovanje različnih reševalnih služb in drugih ustanov Civilne zaščite. Tako se bodo še racionalizirali in optimizirali odzivi na naravne in druge nesreče, je poudaril minister.

SKUPINA ZA SPREMLJANJE IN POVEZAVO V HIŠI LOT

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO praporščak Damijan Štemberger

Slovenska vojska je delovanje v operaciji Evropske unije Eufor Althea v Bosni in Hercegovini marca dopolnila s skupino za spremljanje in povezavo (angl. Liaison and Observation Team – LOT) ter tako okrepila svoj prispevek k mirovnim in stabilizacijskim prizadevanjem mednarodne skupnosti v tej državi.

Načelnik sektorja za operativne zadeve Poveljstva sil polkovnik Robert Cesar je na videokonferenci 22. februarja predstavil mednarodne misije in operacije, v katerih sodeluje Slovenska vojska. Trenutno 332 pripadnikov deluje v 12 operacijah v 13 različnih državah, in sicer skladno s sklepi Vlade Republike Slovenije predvsem na območju Zahodnega Balkana, kjer dolžnosti opravlja 75 odstotkov v tujino napatentih pripadnikov. Pripadniki Slovenske vojske poleg na misiji Kforja na Kosovu delujejo še v Euforjevi operaciji Althea v Bosni in Hercegovini ter Natovih poveljstvih v Sarajevu, Beogradu in Skopju. V nadaljevanju je polkovnik Cesar podrobneje predstavil operacijo Althea. Leta 2004 se je operacija Združenih narodov Sfor preoblikovala in razdelila na dve operaciji, in sicer Altheo v okviru Euforja in Joint Enterprise pod Natovim poveljstvom. Glavni nalogi prve operacije sta podpora oblastem pri zagotavljanju varnega in stabilnega okolja ter zagotavljanje podpore pri usposabljanju in vajah obojnih sil Bosne in Hercegovine, namena Natove operacije pa sta svetovanje vladnim organom Bosne in Hercegovine pri reformi obrambnega sektorja in priprava države za nadaljnjo vključitev v evro-atlantske povezave. Polkovnik Cesar je poudaril, da bo v prihodnosti ob upoštevanju omejenih kadrovskega virov večji poudarek na kvalitativnem vidiku sodelovanja Slovenije v mednarodnih operacijah in na misijah, med drugim tudi z delovanjem skupine za spremljanje in povezavo v okviru operacije Althea. Skupine za spremljanje in povezavo z opravljanjem svojega poslanstva zagotavljajo

informacije poveljniku Euforja za oblikovanje situacijskega zavedanja na terenu in pomagajo prepoznati morebitne grožnje. Skupine, ki so razpršene po celotnem območju Bosne in Hercegovine, omogočajo tudi sodelovanje med lokalnim prebivalstvom ter vladnimi in nevladnimi organizacijami. Trenutno deluje 17 takih skupin na petih večjih območjih. Sestavlja jih 126 vojaških oseb in 11 prevajalcev, člane skupin pa prispevajo Avstrija, Švica, Poljska, Turčija, Romunija, Slovaška in Čile, od katerega je Slovenija tudi prevzela delovanje. Odločitev za tako obliko sodelovanja so na seji 22. septembra 2020 podprli na ministrstvih za obrambo, zunanje zadeve in notranje zadeve. Na tej podlagi je minister za obrambo mag. Matej Tonin sprejel sklep o celovitem medresorskem pristopu k popolnjenju navedene zmogljivosti. Že oktobra so v Slovenski vojski začeli načrtovati prevzem hiše, v kateri bodo nastanjeni pripadniki in iz katere bodo delovali. Hiša je bila prevzeta 26. februarja s krajšo slovesnostjo, pripadniki skupine za spremljanje in povezavo pa so svoje delo začeli opravljati 15. marca.

Slovensko skupino za spremljanje in povezavo sestavlja osem pripadnikov, in sicer poveljnik, logistik oziroma administrator ter tri patrolje z dvema pripadnikoma. Vsi bodo nastanjeni zunaj vojaške baze, in sicer v tako imenovani hiši LOT v Banjaluki. Skupine za spremljanje in povezavo so namreč nameščene v običajnih objektih v urbanih središčih. Gre za posebnost, vendar lekcije partnerskih držav učijo, da taka rešitev omogoča boljše zaznavanje sprememb in odzivanje nanje na območju odgovornosti. Slovenska skupina bo delovala v desetih občinah, ki obsegajo območje od občine Derventa na vzhodu do najmanjše občine Krupa na Unu na zahodu. Večinsko prebivalstvo predstavljajo Srbi, le manjši odstotek Bošnjaki in Hrvati. Misije bodo trajale po šest mesecev. Kot je še povedal polkovnik Cesar, imajo pripadniki skupine poleg vojaškega znanja in veščin tudi druge kompetence. Njihovo usposabljanje in delovanje je primerljivo s tistimi pripadniki, ki na Kosovu v silah Kfor delujejo v podobnih timih: »Gre za obvladovanje človeških odnosov, za pravi pristop do lokalnega prebivalstva in zaznavanje težav ter poročanje o njih poveljstvu Euforja.«

NATOVA VAJA STEADFAST DEFENDER 21

BESEDILO podpolkovnik Tomaž Radošević, VOPRE Nato, Bruselj
FOTO ameriška vojska

V okviru vadbenih dejavnosti bo potekala pomorska vaja.

Natove in nacionalne vojaške vaje pomembno prispevajo k odvrtačni drži zavezništva ter posredujejo strateška sporočila domači in svetovni javnosti. Na novinarski konferenci 1. februarja je poveljnik sil SV predstavil načrt vaj Slovenske vojske za leto 2021 in pojasnil, da nas nacionalne vaje in vaje v okviru zavezništva pripravljajo na kolektivno obrambo ter hkrati na realistične vojaške scenarije na območju Republike Slovenije. Javnost je seznanil tudi z dejavnostmi, na katerih bo Slovenska vojska sodelovala z zaveznicami pod poveljstvom ameriškega poveljstva kopenskih sil za Evropo v okviru vaje Defender Europe 21. Te se bodo maja in junija prepletale

ter združevale z Natovo vajo Steadfast Defender 21. Načrtovane dejavnosti bodo zagotovile, da bodo sile držav članic ob sodelovanju s partnerskimi državami usposobljene, zmožne skupnega delovanja, povezljive in pripravljene na spoprijemanje z varnostnimi grožnjami v globalnem okolju.

Vaja Steadfast Defender 21 spada med redne vaje na združeni strateški ravni, s katerimi strateško poveljstvo za operacije preverja delovanje Natove poveljniške strukture, svojih sil in nacionalnih obrambnih sil v načrtovanju ter izvajanju operacij v okviru kolektivne obrambe oziroma ob aktivaciji 5. člena Washingtonske pogodbe. Na vaji bodo z razmestitvijo in delovanjem sil v okviru žive vaje ter s poveljniško-štabno vajo preverjali sposobnosti strateškega načrtovanja in premika ameriških, kanadskih in britanskih sil na območje kontinentalne Evrope, koordinacijo in opravljanje taktičnih premikov na evropskem prostoru ter zagotovitev in pripravljenost hitrih odzivnih sil zavezništva.

SODELOVALO BO 16 DRŽAV ZAVEZNIŠTVA IN DVE PARTNERSKI DRŽAVI

Na vaji Steadfast Defender 21 bo sodelovalo 16 držav zavezništva in dve partnerski državi. Namen vaje je preveriti zmogljivosti novonastalih elementov poveljniške strukture zavezništva, to je strateškega poveljstva za Atlantik v Norfolku v ZDA in združenega poveljstva za podporo v Ulmu v

Nemčiji. Prav tako želijo z vajo preveriti medsebojno delovanje s poveljstvom ameriških sil za Evropo v okviru serije njihovih vaj Defender Europe 21 ter dati močno sporočilo zavezništva za odvrtačalno in obrambno držo v okviru novega koncepta zavezništva.

VAJA BO POTEKALA V TREH DELIH

Prvi del vaje Steadfast Defender 21 bo obsegal strateško napotitev oziroma razmestitev sil in zavarovanje pomorskih poti, pri čemer bosta v ospredju načrtovanje in izvedba pomorskih operacij na Severnem Atlantiku. Od 3. do 9. maja bo združeno poveljstvo v Norfolku s štabno vajo preigravalo napotitev zavezniških sil iz Amerike v Evropo. Od 20. do 28. maja pa bo potekala pomorska vaja v teritorialnih vodah Portugalske pod vodstvom združenega poveljstva iz Norfolka. V drugem delu vaje

GLAVNE DEJAVNOSTI VAJE STEADFAST DEFENDER 21

napotitev in razmestitev sil ter pomorska vaja

poveljniško-štabna vaja z računalniško simulacijo premikov sil in opreme

napotitev sil in vaje z bojnim streljanjem

med 12. majem in 1. junijem bodo preverjali načrtovanje in izvedbo oziroma simulacijo premikov sil zavezništva v evropskem prostoru ter podporo in povezljivost z nacionalnimi silami. Od 12. do 20. maja bo potekala poveljniško-štabna vaja z računalniško simulacijo premikov sil in opreme zavezništva. Dejavnosti bo vodilo in koordiniralo združeno poveljstvo za podporo iz Ulma v Nemčiji ob podpori združene skupine za logistično podporo. V tretjem delu vaje pa bodo od 19. marca do 10. aprila in nato od 19. maja do 1. junija izvedene dejanske napotitve in vaje z bojnim streljanjem na ozemlju Romunije, kjer bo potekala vaja Noble Jump. Na tej vaji bo aktiviran tudi del Natovih odzivnih sil pod vodstvom združenega poveljstva iz Neaplja. Od 24. maja do 14. junija pa bodo opravljali integracijske dejavnosti, ki bodo združile del zmogljivosti držav zaveznic z vaje Steadfast Defender 21 in vaje Saber Guardian 21, v okviru opravljanja dejavnosti na vaji Defender Europe 21.

VADBENE DEJAVNOSTI PRILAGODILI RAZMERAM, POVEZANIM S COVIDOM-19

Dele vadbenih dejavnosti, ki vključujejo pomorsko vajo na Portugalskem, poveljniško-štabno vajo v Nemčiji in praktično vajo Noble Jump v Romuniji, si bodo ob načrtovanih dnevih lahko ogledali visoki predstavniki zavezništva, poskrbljeno pa bo tudi za obveščanje svetovne javnosti. Države udeleženke se posebej pripravljajo na izvedbo vadbenih dejavnosti v razmerah, povezanih s covidom-19, tako da so že sprejele nekatere preventivne ukrepe, prilagajati pa se bo treba tudi razmeram v posameznih državah. Zahtevne dejavnosti v okviru Natove vaje Steadfast Defender 21 bodo potekale v večnacionalnem okolju in večdomenskem prostoru, ki obsega morje, zrak, kopno ter kibernetsko in informacijsko okolje. Pomembna sporočila vseh vadbenih dejavnosti, tudi s sodelovanjem Slovenske vojske, so kohezivnost, enotnost, transatlantska povezljivost, odločnost ter pripravljenost zavezništva za delovanje proti vsem grožnjam in izzivom prihodnosti skladno s sloganom, ki se glasi Mi smo Nato.

SODELOVANJE MED EU IN NATOM

BESEDILO Marko Mahnič, Sektor
za evropske zadeve, DOP
FOTO nato.int

Sodelovanje med Evropsko unijo in Natom še ni bilo na tako visoki ravni. To je sporočilo, ki ga je generalni sekretar Nata Jens Stoltenberg zadnje leto ponovil že večkrat. Podobno menijo najvišji predstavniki Evropske unije, kljub temu pa se v javnosti pogosto pojavljajo dvomi o učinkovitosti ureditve odnosov med organizacijama. Svet Evropske unije, ki mu bo Slovenija predsedovala v drugi polovici leta, je 17. junija 2020 sprejel sklepe o varnosti in obrambi, s katerimi odobrava napredek, ki je bil dosežen od podpisa skupne izjave o sodelovanju leta 2016 med vrhom zavezništva v Varšavi.

PREDLOGI ZA SKUPNO SODELOVANJE

Leta 2016 so predsednik Evropskega sveta, predsednik Evropske komisije in generalni sekretar Nata podpisali izjavo in načrt z 42 predlogi za skupno delovanje obeh organizacij. Leta 2018 je v Bruslju sledil podpis druge izjave, ki je bila osredotočena na vojaško mobilnost, boj proti terorizmu, odpornost na kemična, biološka, radiološka in jedrska tveganja ter promocijo vloge žensk za varnost in mir. Predlogi so bili dopolnjeni z 32 dejavnostmi, s katerimi bi se lahko izboljšali sodelovanje med organizacijama. Skupni sklop 74 predlogov se osredotoča na sedem prednostnih področij, in sicer na zoperstavljanje hibridnim grožnjam, operativno sodelovanje, vključno s pomorskim delovanjem, kibernetično varnost in obrambo, razvoj obrambnih zmogljivosti, obrambno industrijo in raziskave, urjenje in vaje ter podporo partnerskih

držav pri krepitvi njihovih zmogljivosti. Šlo naj bi predvsem za sodelovanje na delovni ravni in uresničljive ukrepe, ki so v interesu obeh organizacij.

ZOPERSTAVLJANJE HIBRIDNIM GROŽNJAM

Na prvem prednostnem področju je eden izmed ukrepov ustanovitev skupnega centra odličnosti za zoperstavljanje hibridnim grožnjam. Ta je bil ustanovljen že oktobra 2017 v Helsinkih na Finskem, Slovenija pa je postala članica leta 2019. Drugi ukrep spodbuja izmenjavo informacij med hibridno fuzijsko celico EU, ki je del enotne zmogljivosti za analize obveščevalnih podatkov Evropske službe za zunanje delovanje, in Natovim oddelkom za analizo hibridnega delovanja. Za varno izmenjavo podatkov službi uporabljata Natov sistem za izmenjavo zaupnih obveščevalnih podatkov, ki je bil prvotno razvit za pridobivanje podatkov z bojišč v državah, ki

Voditelji Nata in EU so si enotni, da sodelovanje med organizacijama še nikoli ni bilo na tako visoki ravni.

so zaveznice ali partnerice Nata. Vojaška zmogljivost se tako uporablja za izmenjavo podatkov o dogodkih pod ravno spopada, ki se dogajajo v času miru in vplivajo na področja družbe, ki so civilna in pogosto nimajo neposredne povezave z delovanjem vojske.

VOJAŠKA MOBILNOST IN KIBERNETSKA OBRAMBA

Pri razvoju obrambnih zmogljivosti izstopa vojaška mobilnost. Med evropskimi državami je namreč veliko razlik glede pravil in postopkov za prehajanje mej po kopnem, morju ali zraku. Na podlagi sodelovanja med EU in Natom so poenotili obrazec 302 za čezmejne premike oboroženih sil. Za analizo pomanjkljivosti med civilnim in vojaškim omrežjem poti TEN-T so bili uporabljeni Natovi standardi, organizaciji pa sta si izmenjali sezname oseb za stike, ki se z vojaško mobilnostjo ukvarjajo pri svojem delu. Predstavniki EU in Nata se dvakrat na leto sestanejo tudi v okviru tako imenovanega strateškega dialoga o vojaški mobilnosti. Usklajevanje prav tako poteka pri načrtovanju razvoja drugih zmogljivosti in projektov. Izmed 47 trenutno sprejetih projektov v okviru stalnega strukturnega sodelovanja na področju obrambe EU jih kar 38 neposredno naslavlja Natove prednostne naloge. Organizaciji si redno izmenjujejo še poročila o vajah, ki se nanašajo na kibernetično obrambo. Kadar je mogoče, se osebje vaj, izobraževanje in dogodkov druge organizacije tudi neposredno udeležijo. Natova zmogljivost za odzivanje na računalniške incidente in skupina za odzivanje na računalniške grožnje za evropske ustanove za sodelovanje uporabljata posebno platformo »Malware Information Sharing«. Ta je prikazala, da je bilo v enem letu kar 86 različnih dogodkov glede na peto poročilo o napredku. V teh poročilih so navedeni tudi dosežki na drugih področjih.

SREČANJE DIREKTORJEV ZA OBRAMBNO POLITIKO EU

V ponedeljek, 15. februarja, so direktorji za obrambno politiko držav članic EU po videokonferenci razpravljali o strateškem kompasu. Članice so predstavile začetne ocene in predloge glede vsebine končnega dokumenta, ki naj bi bil sprejet marca 2022. Slovenijo izmed štirih stebrov najbolj zanima povezovanje stališč na temo partnerstev, predlogi drugih držav pa se prepletajo tudi z drugimi tremi stebri, in sicer s kriznim upravljanjem, razvojem zmogljivosti in odpornostjo. Večina držav pri obrambi, tako kot Slovenija, na prvo mesto postavlja sodelovanje med EU in Natom.

SODELOVANJE MED EU IN NATOM ENA IZMED PREDNOSTNIH NALOG PRESEDOVANJA SLOVENIJE

To so praktične rešitve predvsem administrativnih izzivov, s katerimi se spoprijemajo zaposleni v obeh organizacijah. Vendar pa take dosežke cenijo v vrhu zavezništva in tudi Evropske unije. Od podpisa skupnih izjav sta si organizaciji že več kot stokrat izmenično poročali na vseh ravneh, tudi najvišjih političnih, ministrskih in na sestankih voditeljev držav članic oziroma zaveznic. Vsaka odpravljena ovira, poenoten postopek in še tako majhen korak so lahko pomembni za boljše sodelovanje med organizacijama. Kljub temu pa v tem postopku manjkata vključenost držav in sprejemanje skupnih odločitev, s čimer bi se države obvezale k sodelovanju, ne glede na to, ali so države članice EU ali zaveznice ali pa, tako kot Slovenija, oboje. V začetku leta 2020 smo zato skupaj z Nemčijo in Portugalsko, kot trio držav, ki skupaj predsedujejo Svetu EU, s podporo takrat predsedujoče Hrvaške sestavili dokument, v katerem smo izpostavili že omenjena področja sodelovanja in predlagali nekaj rešitev. Dvigniti je treba raven zaupanja, izboljšati varne komunikacijske poti in omogočiti boljše izmenjavo podatkov na vseh ravneh delovanja obeh organizacij. Predlagali smo ustanovitev delovne skupine za vojaško mobilnost ali določitev oseb za stike na politični ravni, ki bi po vzoru vojaških predstavnikov za povezovanje spodbujale učinkovito izvedbo ukrepov. S tako povezavo bi izboljšali zaupanje in transparentnost med organizacijama brez poseganja v njune pristojnosti in načine odločanja. Soglašali smo z izvedbo vzporednih in koordiniranih vaj ter pozvali k nadaljevanju tega koncepta. To se je že uresničilo, saj se bodo vzporedne in koordinirane vaje nadaljevale leta 2022. Kljub temu je med 74 predlogi še veliko izzivov, vsak dan pa se spoprijemamo z novimi, kot so pandemije, podnebne spremembe in hiter razvoj prebojnih tehnologij. Ravno med slovenskim predsedovanjem Svetu EU se bosta oblikovali vsebini strateškega kompasa in novega Natovega strateškega koncepta, pri čemer bi lahko usklajenost obeh končnih dokumentov odnose med organizacijama v naslednjih desetih letih dvignila na še višjo raven.

MLADI NA ZIMSKEM VOJAŠKEM TABORU

BESEDILO Petra Miklaužič
FOTO Bruno Toič

Udeleženci so se naučili uporabljati nosila za prevoz poškodovanca.

Prvi letošnji zimski tabor MORS in mladi za dijakinje in dijake je potekal med 15. in 19. februarjem, udeležilo pa se ga je 47 udeležencev, ki so prebivali v Vojašnici Boštjana Kekca na Bohinjski Beli. Zaradi velikega zanimanja za udeležbo je bil pogoj za sprejem na tabor, da se ga dijaki do zdaj še niso udeležili. Vojaški tabor je za mlade odlična priložnost, da preživijo nekaj dni v naravi ter se spoznajo z osnovami vojaškega življenja in dela. Spoznajo tudi nekatero vojaško in specialistično opremo, se seznanijo s tehnikami gibanja v gorskem svetu na smučeh in s krpljami, z orientacijo, preživetjem v naravi ter prvo pomočjo. Terenski del, ki navadno poteka na Pokljuki, je bil letos izjemoma izveden na Soriški planini.

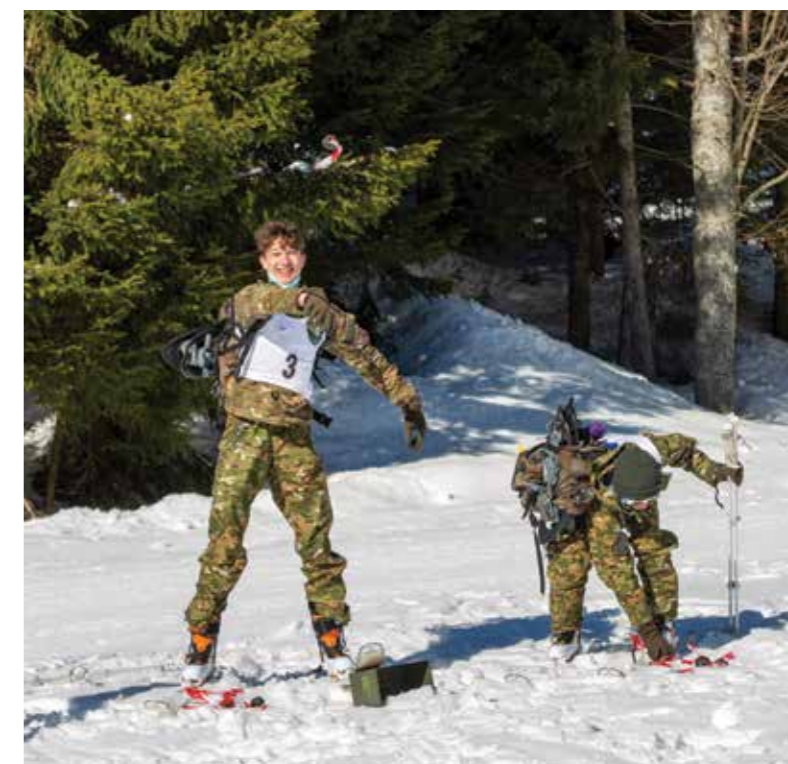
NOVOST NA TABORU JE BILA UPORABA SIMULATORJA STRELJANJA NOPTEL. V četrtek, 18. februarja, smo z ekipo Revije Slovenska vojska na Soriški planini obiskali udeležence tabora MORS in mladi, za katere so poskrbeli inštruktorji iz 132. gorskega polka Slovenske vojske. Na prvi tabor je bilo sprejetih 47 udeležencev, ena udeleženka pa je drugi dan zaradi osebnih razlogov tabor zapustila. Med našim obiskom je bilo na taboru še 18 deklet in 28 fantov. Vodja tabora MORS in mladi višji štabni vodnik Jurij Erzar, namestnik polkovnega podčastnika iz 132. gorskega polka, je povedal, da se dijaki z različnih koncev Slovenije na zimskem taboru spoznajo z vojaškim načinom življenja, osnovami postrojitvenih pravil, hierarhijo ter zimskimi razmerami na terenu. Tabor traja pet dni, izmed teh dva preživijo na terenu. Dejavnosti na terenu vključujejo tehnike premikanja s smučmi, uporabo zimske opreme, izdelavo bivaka, uporabo gorilnika in pripravo obrokov na terenu ter postavitve zasilnih zavetišč, tako imenovanih višinskih šotorov. Vse dni tabora so udeleženci prebivali v vojašnici na Bohinjski Beli, saj nočitve v naravi zaradi ukrepov za preprečevanje širjenja okužb s covidom-19 ni bilo na programu. Udeleženci spoznajo tudi različne načine streljanja z zračno oziroma malokalibrsko puško. Letošnja novost je bilo streljanje na sobnem simulatorju streljanja Noptel. »Gre za pravo orožje, za avtomatsko puško F 2000, na kateri je nameščena laserska naprava. Ta naprava z laserskimi žarki simulira streljanje v tarčo. Operater dogajanje spremlja na monitorju simulatorja streljanja in strelca sproti obvešča, kako naj najboljše merjenje, dihanje ali proženje,« je razložil vodja tabora. Za udeležence tabora je to popestritev, ki jih dodatno motivira.

UDELEŽENCI SO BILI DVAKRAT TESTIRANI NA COVID-19

Prvi dan tabora so udeležence sprejeli v Ljubljani in jih testirali na covid-19. Ko so vsi prejeli negativne rezultate testiranja, so se odpravili v logistični center v Roje. Tam so jih opremili z intendantsko opremo, ki jo potrebuje vsak vojak na terenu. Nato so udeležence prepeljali na lokacijo tabora v Vojašnico Boštjana Kekca na Bohinjski Beli, kjer so zadolžili še specialistično gorniško opremo. Dobili so turne smuči in smučarske čevlje ter lavinski trojček, ki je sestavljen iz žolne, sonde in lopate ter je namenjen iskanju ponesrečencev pod snegom. Po namestitvah v spalnice so izkušeni inštruktorji iz 132. gorskega polka udeležence seznanili s hišnim redom na taboru. Predstavili so jim, kdaj je jutranje vstajanje, kdaj so na vrsti postroji in kakšne so njihove dnevne zadolžitve. »Mladi brez težav sledijo navodilom. Naši inštruktorji so izkušeni in jih znajo ustrezno voditi ter motivirati.

Met ročne bombe

Premagovanje zimskega terena peš

Kaznovanju se izogibamo, zato jih raje spodbujamo, tako da jim na koncu dneva ne ostane prav veliko časa in energije, da bi si komu uspelo prisluziti kazen,« je pojasnil višji štabni vodnik Erzar. Drugi dan tabora so se mladi bolje spoznali z opremo in strelske spretnosti preizkusili na simulatorju streljanja Noptel ter na sobnem strelišču z zračno puško. Ta dan so jih obiskali tudi predstavniki iz Uprave za obrambo Kranj, ki so jim predstavili vojaški poklic in jim posredovali vse informacije, povezane z zaposlitvijo v Slovenski vojski. »Letos smo v ta del vključili tudi dva nova pripadnika 132. gorskega polka, ki sta opisala svoji poklicni izkušnji,« je povedal vodja tabora. Pripadnika sta skozi osebni izkušnji predstavila poti od odločitve za vojaški poklic in vse do tega, kako sta postala pripadnika 132. gorskega polka. Udeleženci so ju z zanimanjem poslušali. Tretji in četrti dan je bil na vrsti terenski del tabora. Udeleženci so se naučili pripraviti kuhalniki v zimskih razmerah, postavili so višinske šotore ter izkopalni snežne luknje za bivakiranje. Iskali so tudi ponesrečenca v plazju, naučili so se uporabljati nosila za transport poškodovanih UT-2000 ter spoznali lavinsko opremo za reševanje zasutega v snegu. Tretji večer so jim v vojašnici pripadniki enote predstavili pehotno oborožitev Slovenske vojske. Predzadnji dan so terenski del tabora končali s tekmovalnim v patroljnem teku. Udeleženci so se preizkusili na treh delovnih točkah patroljnega teka, in sicer v metu ročne bombe, premagovanju zimskega terena peš ter plazenju pod nizko oviro. Zadnji večer so imeli zaključno slovesnost in se pripravili na zadnji dan, ko so morali pospraviti prostore, razdolžiti opremo in se ponovno testirati na covid-19.

DELITEV NA SKUPINE SE JE IZKAZALA KOT NEKAJ POZITIVNEGA

Poseben izziv je letos predstavljalo upoštevovanje ukrepov za preprečevanje širjenja okužb s covidom-19. Načrtovanje prevozov je bilo drugačno kot prejšnja leta, saj so jih zaradi omejenega števila potnikov morali izvesti več. Tudi pri namestitvah v vojašnici so morali biti spretni, tako da so nastanitvene zmogljivosti izkoristili do zadnjega kotička. Drugače so organizirali tudi naloge na taboru, saj so morali udeležence razdeliti v več manjših

MARTIN MATVOZ

»S fizičnimi aktivnostmi nisem imel težav. Velik izziv pa so bila postrojitelna pravila.«

NEŽA ZOE PERKLIČ

»Najbolj me je pritegnilo turno smučanje, zato se bom na tabor še vrnila.«

FILIP KREK

»Program vojaškega tabora je v celoti presegel moja začetna pričakovanja.«

skupin. »Izpostavil bi pozitivno stran tega, da so bili udeleženci razdeljeni v skupine. Med njimi se je namreč razvila tekmovalnost, ki jih je spodbujala, da so bili čim boljši. To se na prejšnjih taborih ni zgodilo,« je povedal vodja tabora. Inštruktor na taboru višji vodnik Elio Golja iz 132. gorskega polka je bil odgovoren za eno izmed skupin. Vodil je 15 mladih in vsak dan poskrbel, da so bili vsi ustrezno opremljeni ter pripravljani na opravljanje nalog. Ker je bil letos na taboru prvič v vlogi inštruktorja, je bilo delo z mladimi zanj izziv. »Vajen sem dela s pripadniki, ki jim je veliko stvari že jasnih. Dijakom pa je bilo treba marsikaj razložiti,« je pojasnil višji vodnik Golja. Vendar je kmalu spoznal, da so nekatera področja mladi hitro usvojili. »Ne bi rekel, da je z njimi težje delati. So poslušni, zahtevajo pa nekoliko drugačen pristop,« je razložil in dodal, da udeleženci na terenu niso imeli težav pri delu v mrazu. Ker se sam v prostem času posveča alpinizmu, ima veliko izkušenj s poučevanjem ljudi o tehnikah iskanja zasutih pod plazom z lavinsko žolno. »To ni preprosto. Mladi na taboru so presenetljivo hitro usvojili te veščine,« je bil presenečen inštruktor Golja.

TABOR JE PRESEGEL NJHOVA PRIČAKOVANJA

Udeleženec Martin Matvoz je za vojaški tabor izvedel od prijateljice pri tabornikih. Na spletni strani je našel vse informacije o tem, kako se prijavi na tabor. Pojasnil je, da se mu taborniška izkušnja in vojaški tabor zdita podobna, saj je pri obbeh veliko aktivnosti v naravi. »S fizičnimi aktivnostmi na taboru nisem imel težav, saj treniram judo. Velik izziv za nas pa so bila postrojitelna pravila,« je še dodal Matvoz, ki se v prihodnosti vidi v vojaškem poklicu. Po končani srednji šoli namerava študirati kemijo in zaprositi za štipendijo na Ministrstvu za obrambo. Neža Zoe Perkljč se je za tabor odločila, ker je želela spoznati nove prijatelje. Od aktivnosti jo je najbolj pritegnilo turno smučanje, zato se bo na tabor z veseljem še vrnila. Filip Krek pa si je zelo želel spoznati vojaško življenje, zato se je odločil za udeležbo na taboru. Program je v celoti presegel njegova začetna pričakovanja. Najbolj se mu je vtisnilo v spomin, da so se naučili hoditi s turnimi smučmi in izdelovati zimske biveke.

PRENOVA ZA VEČJO VARNOST IN DELOVANJE V VSEH RAZMERAH

BESEDILO Petra Miklaužič
FOTO Borut Podgoršek

V ponedeljek, 15. marca, so na Ministrstvu za obrambo na novinarski konferenci predstavili dosežke prve faze posodobitve vojaškega letališča v Cerkljah ob Krki, ki se je pred kratkim končala. Poudarek je bil na zadnjih dveh projektih, to sta gradnja gasilsko-reševalnega objekta in sistem za instrumentalno pristajanje. Cilj posodobitve letališča je izboljšanje pogojev za delovanje Slovenske vojske in opravljanje nalog zavezništva, obenem pa tudi omogočanje letenja ponoči in ob slabši vidljivosti.

Letališče v Cerkljah ob Krki ima status civilno-vojaškega letališča. Ta poseben status predstavlja svojevrsten izziv, saj je pri načrtovanju in posodobitvi treba upoštevati dvojne predpise. Med prvo fazo posodobitve so uspešno končali veliko projektov, s katerimi so povečali in izboljšali letališko infrastrukturo. Podaljšali so vzletno-pristajalno stezo, zgradili in osvetlili heliport, vzpostavili sistem osvetlitve, zgradili nove ploščadi, skladišča in hangarje, namestili so nova navigacijska sredstva in opremo, dokončali gradnjo kontrolnega stolpa in nove zgradbe za letalsko-tehnično eskadriljo, zgradili nov kompleks za shranjevanje goriva ter nov gasilsko-reševalni objekt. Velikost gasilsko-reševalnega objekta je prilagojena kategoriji letališča. Kategorija letališča pa je odvisna od velikosti letal, ki bodo na njem pristajala. »V našem primeru imamo najvišjo kategorijo 4E in temu ustreza deveta kategorija gasilskega objekta,« je pojasnil vodja investicij na letališču Jože Lacko iz Direktorata za logistiko. Slovenski vojski trenutno za njene potrebe zadošča šesta kategorija, medtem ko se deveta kategorija gasilsko-reševalne službe vzpostavi za potrebe zavezništva in mednarodnih vojaških vaj. To je pomembno zaradi oboroženosti vojaških letal in drugih nevarnih sredstev, ki

jih nosijo, saj postopki gašenja zahtevajo večje količine vode kot za civilna letala. Vsaka kategorija ima predpisano zahtevano minimalno število gasilcev, gasilskih vozil, gasilnih sredstev ter gasilske opreme na letališču.

Častnik prvi pilot za varnost letenja iz Letalske šole Slovenske vojske nadporočnik Andrej Hostnik je poudaril, da je vzpostavitev zemeljskih navigacijskih sredstev na letališču velik korak k posodobitvi operativnega letenja in usposabljanja pilotov za letenje v zahtevnejših razmerah. Poudaril je, da je sistem za natančen prelet v civilnem in vojaškem letalstvu že 90 let nepogrešljiv za varno pristajanje letalnikov. Omogoča opravljanje nalog v zahtevnejših razmerah in hkrati posadkam varno vrnitev na matično letališče, še zlasti ob nenadnem poslabšanju vremenskih razmer. Nova vzpostavitev navigacijskih sredstev je pomemben mejnik, ki postavlja letališče in delovanje letalskih enot Slovenske vojske na višjo raven. V prvi fazi posodobitve vojaškega letališča so izboljšali tudi infrastrukturo zunaj območja letališča. Stroški prve faze so skupno znašali 72,5 milijona evrov, pri čemer je Natov delež 41 milijonov evrov, delež Ministrstva za obrambo pa 31,5 milijona evrov.

Druga faza prenove letališča bo osredotočena na projekte za izboljšanje oskrbe z letalskim gorivom. Preuredili bodo sistem za polnjenje letal z gorivom na letališču in povečali zmogljivosti za skladiščenje goriva zunaj letališča. Načrtujejo tudi gradnjo vojaških logističnih zmogljivosti in vzpostavitev dodatne ceste oziroma podaljšanje sedanje ceste Zasap–Črešnjice za dovoz goriva. »Trenutno so edine zmogljivosti za hranjenje letalskega goriva v Luki Koper. Vsakodnevni prevozi na velikih razdaljah niso vojaško učinkoviti,« je problematiko oskrbe z gorivom opisal Lacko. Prenova z vključitvijo v sistem blagovnih rezerv bo rešila vprašanje učinkovite oskrbe z letalskim gorivom. Novi način bo zagotavljal tudi večjo varnost pri prevozu. Druga faza prenove bo končana predvidoma do leta 2028. Zahtevala bo sredstva v višini 33,2 milijona evrov. Nato bo zagotovil 31 milijonov evrov, Ministrstvo za obrambo pa 2,2 milijona evrov. Ministrstvo za obrambo bo pet milijonov evrov namenilo še lokalni skupnosti z vlaganji v lokalno infrastrukturo.

VODNIKI PSOV NA SKUPNEM USPOSABLJANJU

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Desetnik Urban Gradišnik in mešanec Miks, specializiran za iskanje eksploziva, sta uigrana službena partnerja. ▲

Vodniki službenih psov iz Policije in Slovenske vojske so se 11. marca prvič skupaj usposabljali na vadišču murskosoboške vojašnice Berek. Na vaji so specialistični psi, namenjeni odkrivanju prepovedanih drog, orožja, eksploziva in drugih snovi, iskali skrite vzorce, vodniki pa so ob tej priložnosti izmenjali kinološko znanje in izkušnje. Službeni psi so izjemni delovni pomočniki in tudi zanje je pri urjenju dobrodošla menjava okolja ter terena. Policisti se s to vajo že pripravljajo na povečan obseg dela ob začetku predsedovanja Svetu Evropske unije v drugi polovici leta.

Pobudniki usposabljanja na vadišču Slovenske vojske so bili vodniki psov iz Murske Sobote, ki imajo vsak mesec skupne vaje. Vodja Enote vodnikov službenih psov Policijske postaje Murska Sobota višji policist vodnik službenega psa Peter Rančigaj je povedal, da so tokrat povabili vodnike službenih psov iz Maribora in pripadnika Čete vojaške policije 72. brigade ter kot strokovno pomoč inštruktorje iz Oddelka za šolanje službenih psov Policije iz Gmajnic pri Ljubljani. »S pripadniki Slovenske vojske sodelujemo pri varovanju državne meje, vodniki psov se srečujemo tudi na različnih tekmovanjih, skupne vaje pa smo izvedli prvič, predvsem zato, da izmenjamo svoje izkušnje in si pomagamo,« je pojasnil vodja usposabljanja Rančigaj. Policisti vodniki psov se namreč s to vajo pripravljajo tudi na naloge ob predsedovanju Slovenije Svetu Evropske unije, kot bodo na primer pregledi objektov.

VZORCE SKRILI V SKLADIŠČA, AVTOMOBIL IN NA TRAVNATE POVRŠINE
Vaja je bila razdeljena na usposabljanje psov za splošno uporabo oziroma tako imenovanih patrolnih psov, s katerimi so vodniki opravljali različne naloge vzdrževanja javnega reda in miru, na vojaškem vadišču Berek pa smo lahko spremljali vaje psov za specialistično uporabo. To so psi, ki so specializirani

za odkrivanje eksploziva, vnetljivih snovi oziroma izvorov požarov, človeškega tkiva, prepovedanih drog, orožja in tulcev. Vajo je pripravil višji policist vodnik policijskega psa Aleš Cotič, ki je v skladišča skrili vzorce prepovedanih drog in eksploziva. »V vojski in policiji imamo različne vzorce eksploziva in zato je dobro, da se psi navadijo na to,« je komentiral iskanje vojaškega službenega psa, specializiranega za odkrivanje eksploziva. Ob tem je pojasnil, da pes najprej išče samostojno, če pa se vodniku zdi, da ni vsega pregledal, ga priveže na povodec in z usmerjanjem napoti v vse kote. Intenzivno ovohavanje že kaže, da je pes nekaj zaznal. Pes »najdbo« nakaže navadno z mirovanjem, lahko se tudi usede ali uleže. Višji policist Aleš Cotič je že dan pred vajo na terenu z bencinom zanetil ogenj in na delu travnika v zabojnik skrili košček človeškega tkiva. Povedal je, da psi, specializirani za iskanje vnetljivih snovi na pogoriščih, iščejo izvore požarov. Bencin ali druge vnetljive snovi prepoznajo tudi, če je bilo pogorišče že počiščeno. Pri psih, ki so specializirani za iskanje človeških tkiv, pa je iskanje odvisno predvsem od intenzivnosti vonja oziroma razkrojenosti tkiva. Aleš Cotič je ob tem povedal, da poskusijo pripraviti čim bolj realistične iskalne okoliščine. Pasji voh bi lahko primerjali z vidom pri ljudeh. Ljudje imamo v svojem nosu približno pet milijonov čutnih celic za voh, odrasel pes pa jih ima kar 220 milijonov. Strokovnjaki menijo, da lahko psi prepoznajo vonj do 10.000-krat bolje kot človek. »Voh je glavno čutilo psa in kljub sodobni tehnologiji so pri teh nalogah še vedno nenadomestljivi. So naš delovni pripomoček, ne moremo pa vedno zagotoviti stoddostnega uspeha ali pričakovati, da bi razmišljali namesto nas. Kinološko znanje je izjemno napredovalo in strokovnjaki prihajajo do novih dognanj ter izkušenj, ki še vedno presenečajo,« je izjemnost pasjega voha komentiral vodja vaje Peter Rančigaj ter ob tem spomnil, da so prav lani praznovali sedemdeseto obletnico organiziranega šolanja službenih psov v Sloveniji. Največ policijskih patrolnih psov je pasem nemški, belgijski in nizozemski ovčar, pri specialističnih pa so se kot odlične izkazale lovske pasme. V Policiji tudi sami vzrejajo nemške ptičarje in nemške ovčarje.

TUDI ZA PSE KORISTNA MENJAVA TERENA

Višji policist Boris Rodi, vodnik službenega psa iz Policijske postaje vodnikov službenih psov in konjenikov Maribor, se je usposabljanja udeležil s petletno nemško ptičarko Frido, ki je specializirana za iskanje prepovedanih drog in orožja. Pojasnil je, da pri mladih iščejo take z izrazitim nagonom in željo po igri. Šolanje temelji na igri. Psi najprej iščejo le žogico, ki ji nato dodajajo različne vonje, od smodnika, drog, različnih vrst eksploziva in drugih snovi, odvisno od specializacije. S kondicijo iskanja je podobno kot pri športnikih, je razložil policist: »Z več treninga se dosežejo boljši rezultati. Pes ima neverjetno sposobnost

▲ Za specialistično znanje iskanja prepovedanih in drugih snovi so se izkazale lovske pasme, tudi nemški ptičarji.

prepoznavanja vonjev, imajo pa tudi psi kdaj slab dan.« Ptičarka je njegov četrti pes, vendar prvi specialistični. Povedal je, da se med vodnikom in psom stkejo močne prijateljske vezi. Vsak dan imata veliko dela, saj sta napotena na hišne preiskave, pri katerih iščeta prepovedano drogo in orožje. Višji policist je zadovoljen, da se je lahko pridružil usposabljanju na novi lokaciji, saj je za psa pomembno, da spremeni teren in se preizkusi v še nepoznatih okoljih. Desetnik Urban Gradišek, vojaški policist vodnik službenega psa iz Čete vojaške policije 72. brigade, je povedal, da je bilo prvo skupno usposabljanje uspešno. »Videli smo razlike med našim in njihovim delom. Vsak vodnik ima svoje pristope in prijeme. Poznavanje svojega psa omogoča prilagajanje razmeram, cilj pa je vedno skupen – da najdemo skrite nevarne snovi. Vodnikov pes je tri leta in pol star Miks, mešanec med belgijskim in nemškim ovčarjem, specializiran za iskanje eksploziva. Vzgojili so ga v Enoti za vzrejo in šolanje vojaških psov v Primožih na Kočevskem. »Ko je dopolnil dve leti, sva se skupaj še pet mesecev usposabljala, spoznavala in navezovala stik, od takrat pa samostojno skrbim zanj. Je zelo dober in intenzivno iskalec.« Desetnik je povedal, da se je Četi vojaške policije pridružil zato, da bo vodnik. »Zelo rad imam pse. Sem tudi lovec in imam doma svoje lovske pse, tako da sem že imel nekaj izkušenj. V službi ves dan preživim s psom, pri urjenju pa je pomembno, da se ga pes ne naveliča, zato je smiselno spreminjati vaje, igro in tudi okolje, kar smo lahko preizkusili danes. Upam, da bomo še sodelovali s policisti,« je sklenil desetnik Urban Gradišek.

V Vojašnici Franca Uršiča v Novem mestu se je 1. februarja začelo usposabljanje za vojaško evidenčno dolžnost izvidnikov, ki bo predvidoma trajalo do 23. aprila. V prvem delu se kandidati učijo individualnih veščin pehote, v drugem pa potekajo skupinska usposabljanja s poudarkom na taktiki izvidniškega oddelka. Usposabljanja se je udeležilo 15 kandidatov, vendar jih je po polovici izobraževanja ostalo osem. Nekaj jih je namreč odstopilo iz osebnih razlogov ali zaradi poškodb. Nosilna enota usposabljanja je 10. pehotni polk, pri izvedbi pa sodelujejo inštruktorji iz izvidniških vodov 20. in 74. pehotnega polka ter 132. gorskega polka Slovenske vojske. Kandidate smo obiskali v začetku marca pri urjenju taktičnega premika in reakcije na stik, ki je potekalo na vadišču novomeške vojašnice.

Vedovno usposabljanje za izvidnike je bilo po štirih letih ponovno razpisano na ravni celotne Slovenske vojske, saj želijo popolniti izvidniške vode. Prejeli so 24 prijav, usposabljanja se je na začetku udeležilo 15 kandidatov, po polovici specialističnega programa jih je ostalo osem. Kandidati prihajajo iz pehotnih polkov. Vsi imajo že nekaj izkušenj v vojski, vendar si želijo izboljšati svoje znanje s specialističnim. Delo v izvidniškem vodju vsekakor zahteva opravljanje zahtevnejših nalog, poznavanje specialistične opreme in taktike izvidniških oddelkov. Namestnik vodje usposabljanja poročnik Matija Černe iz 10. pehotnega polka je pojasnil, da je organizacija usposabljanja logističen in kadrovski izziv, saj je veliko terenskega dela in zahteva sodelovanje številnih inštruktorjev.

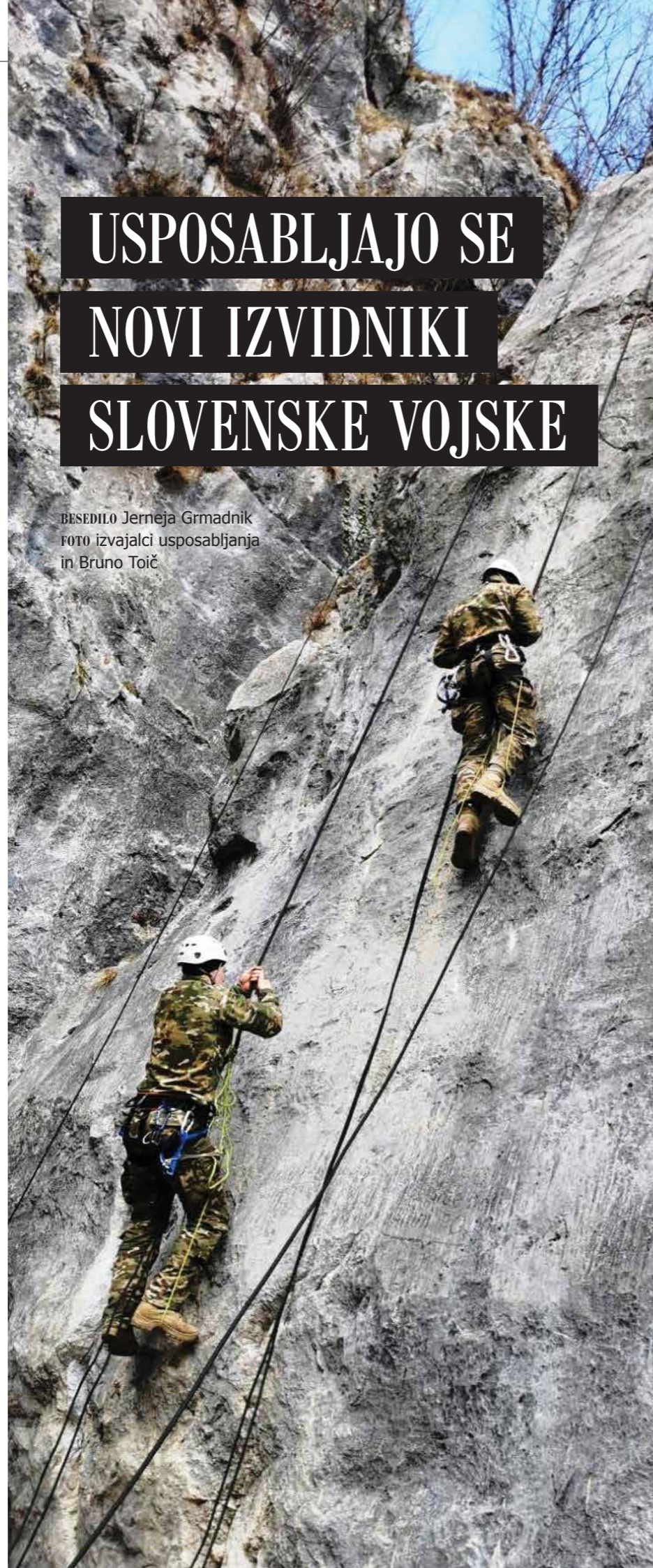
NA TERENU PO 12 UR NA DAN

Prvi del usposabljanja za vojaško evidenčno dolžnost izvidnik traja približno mesec dni in obsega individualne veščine

Med usposabljanjem so kandidati spoznali tudi osnove vojaškega gorništv.

USPOSABLJAJO SE NOVI IZVIDNIKI SLOVENSKE VOJSKE

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO izvajalci usposabljanja
in Bruno Toič

vojaka, v drugem delu pa je poudarjeno skupinsko usposabljanje, in sicer izvajanje taktike izvidniškega oddelka. Kandidati spoznavajo osnovne bojne postopke, tehnike premikanja in dolžnosti posameznikov v izvidniškem oddelku. To znanje v naslednjih tednih izboljšujejo na eno- ali večdnevni taktičnih vajah, v katere so vključene tudi druge vsebine, kot so preživetje v naravi, osnove gorništv, prečenje vodnih ovir in drugo. Poleg sprotnega preverjanja znanja in ocenjevanja napredka kandidatov so za uspešno končano usposabljanje nujni tudi pozitivne ocene iz vseh predmetov ter opravljen zaključni pisni test. Poročnik Černe je pojasnil, da bodo v začetku aprila znanje kandidatov preverili še z zaključnim terenom. Nekateri novi izvidniki bodo del izvidniške enote, ki bo še letos napotena na opravljanje nalog na misiji Okrepljena prednja prisotnost (eFP) v Latviji, sicer pa bodo razporejeni na delovna mesta glede na kadrovske potrebe. Kandidati so nameščeni v vojašnici v Novem mestu od ponedeljka do petka, da ostajajo v mehurčku zaradi epidemičnih razmer v državi, pa tudi zato, ker je njihov delovni dan dolg 12 ur in zaradi terenskega usposabljanja fizično zahteven. Enkrat na teden opravijo tudi testiranje s hitrimi antigenimi testi. Večerni čas izkoristijo za učenje, saj morajo v kratkem času usvojiti veliko znanja. »Pri izvidniškem usposabljanju pehotni vojak izboljša svoje sposobnosti. Pomembni so osebna integriteta in profesionalen pristop k nalogam ter predanost delu in svoji enoti. Kandidati morajo vedeti, kaj si želijo,« je o uspehu na usposabljanju povedal poročnik Černe.

NA TERENU VADILI REAKCIJO NA STIK

Višji vodnik David Baš iz izvidniškega voda 10. pehotnega polka je eden izmed inštruktorjev, ki je na dan našega obiska spremljal urjenje kandidatov. »Danes se ukvarjamo z reakcijami na stik med premikom s točke A na točko B, pri čemer pride do sovražnikovega ognja. Ob tem se mora oddelek premakniti naprej, uporabiti določene zaklone, ki jih ima na poti, skratka izkoristiti območje tako, da lahko čim prej odgovori na ta ogenj. Na terenu večkrat ponavljamo isto, vsako reakcijo analiziramo, izpostavimo dobre stvari in poskusimo popraviti slabe. Kandidate spremljamo trije do štirje inštruktorji in vsak pove svoja opažanja. Usposabljanje je fizično naporno, na terenu smo po dvanajst ur, od jutra do večera,« je pojasnil višji vodnik Baš. Ob tem je poudaril, da je pomembno, da kandidate zanimajo stvari, da imajo dober spomin, so osredotočeni, samodisciplinirani in pripravljeni na učenje, saj kot bodoči izvidniki potrebujejo raznovrstno znanje. »Letošnja generacija je dobra, imajo željo in se radi učijo, v veselje mi je delati s takimi kandidati,« je sklenil inštruktor.

ŽELJO SI POSTATI ŠE BOLJŠI VOJAKI

Vojak Matjaž Kisilak iz 20. pehotnega polka se je na usposabljanje prijavil zaradi želje po dodatnem znanju in bolj dinamičnem delu. V Slovenski vojski je zaposlen skoraj tri leta, motivacijo pa je dobil tudi po udeležbi na misiji Kforja na Kosovu. K prijavi so ga spodbudili soborci iz matične enote. Usposabljanje je po njegovih besedah pestro in občasno zahtevno, vendar so z drugimi kandidati dobra ekipa in se bodrijo. Med večšine, ki jih mora imeti dober izvidnik, je vojak uvrstil neopaznost, zmožnost prikritega delovanja, disciplino in dobro uigranost s skupino. Poddesetnik Aleš Pibernik si je kot pripadnik 10. pehotnega polka želel izboljšati individualne vojaške veščine, poznavanje opreme in taktike. »Rad bi postal boljši vojak,« je poudaril. Njegov največji izziv je učenje, saj je treba usvojiti veliko novih vsebin, informacij in tehničnih podatkov o opremi. V prihodnosti se vidi v izvidniškem vodju. Desetnik Žiga Ajster iz 10. pehotnega polka je v Slovenski vojski zaposlen šest let. Želel se je izuriti v taktiki, opazovanju in drugih veščinah izvidnikov. Povedal je, da je bila zanj največji izziv orientacija, z drugimi kandidati pa so se dobro ujeli. Motivacije mu ne manjka, poudarja pa, da sta fizična in psihična pripravljenost zelo pomembni pri premagovanju izzivov.

PROGRAM BODO POSODOBILI

Poročnik Matija Černe je napovedal prenovno vedovnega usposabljanja za izvidnike in spremembo učnega programa: »Moramo v korak s časom. Nekaj novosti je pri tehniki in opremljenosti v izvidniških vodih, prenova je povezana tudi z razvojem celotnega koncepta izvidništva v Slovenski vojski. Treba je upoštevati, da izvidniški vodi v Slovenski vojski delujejo znotraj različnih pehotnih oziroma motoriziranih formacij. Glavni izziv bo vsebine posodobiti tako, da bodo omogočale oblikovanje bodočih izvidnikov in jim ponudile osnovno znanje med vedovnim usposabljanjem.«

Na usposabljanju med drugim urijo taktične premike in reakcijo na stik.

PRILOŽNOST ZA KREPITEV SODELOVANJA MED PODČASTNIKI

BESEDILO Marko Pišlar
FOTO Bruno Toič

Streljanje na tarče
z biatloško puško

Za vsako zgrešeno
tarčo so morali odteči
po en kazenski krog.

Od 5. do 12. marca je na Pokljuki v organizaciji Slovenske vojske potekal že 14. mednarodni zimski tabor podčastnikov Nata in Partnerstva za mir. Tabor, ki se ga je udeležilo 20 podčastnikov iz vojsk držav Nata in Natovih poveljstev, je bil priložnost za dvig ravni usposobljenosti in spoznavanje vojaških veščin podčastnikov, izmenjavo izkušenj ter za utrjevanje sodelovanja med podčastniškimi zbori zavezniških in partnerskih držav. Gostitelji iz Slovenske vojske so udeležence tabora seznanili tudi z zgodovinsko, kulturno in vojaško dediščino Slovenije. Ob koncu tabora so se udeleženci v tekmovalnem duhu pomerili na progi biatloškega centra na Pokljuki v teku na turnih smučeh in streljanju s puško na biatloške tarče.

NA LETOŠNJEM TABORU 20 PODČASTNIKOV

Mednarodni zimski tabor podčastnikov Nata in Partnerstva za mir tradicionalno poteka že več let v organizaciji in izvedbi Slovenske vojske. Načrt izvedbe tabora temelji na vključevanju podčastnikov zavezniških in partnerskih držav v skupno načrtovanje nadaljnjega razvoja medsebojnega sodelovanja in vzpostavitve primerljivega podčastniškega zbora nacionalnih oboroženih sil. Skladno s programom dejavnosti podčastniškega zbora za leto 2021, v katerem je med glavnimi nalogami opredeljeno tudi povečanje aktivnega mednarodnega sodelovanja v okviru delovanja foruma glavnih podčastnikov regije, so v Slovenski vojski organizirali že 14. mednarodni zimski tabor. Udeležilo se ga je 20 podčastnikov, in sicer iz Estonije, Francije, Hrvaške, Latvije, Litve, Luksemburga, Madžarske, Romunije, Slovaške, Slovenije, Severne Makedonije, ZDA, Natovega združenega poveljstva sil iz Neaplja, Natovega poveljstva kopenskih sil iz Izmirja in Natove šole iz Oberammergau. Na taboru je predavalo veliko gostujočih predavateljev, zlasti o temah, povezanih z voditeljstvom. Kot gostujoči predavatelj je udeležencem tabora delovanje poveljniškega tima predstavil poveljnik Natove šole iz Oberammergau polkovnik Michael Davis.

V PRVEM DELU PROGRAMA TEORETIČNO, V DRUGEM TERENSKO USPOSABLJANJE

Prvi del tabora je bil namenjen spoznavanju udeležencev, predstavitvi dejavnosti tabora in teoretičnim predavanjem gostujočih predavateljev. Udeleženci so pripravili predstavitve organiziranosti podčastniškega zbora svojih oboroženih sil in z drugimi izmenjali izkušnje glede razvoja ter delovanja

podčastniških zborov. Ogladali so si tudi Bled in obiskali Blejski grad. Drugi del tabora je bil bolj praktičen, saj so ob obisku Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje v Poljčah spoznali organiziranost in delo centra ter se v praksi seznanili z veščinami, ki se nanašajo na gibanje in preživetje v gorskem svetu pozimi ter na bojevanje v gorah v zimskih razmerah. Po predstavitvi in zadolžitvi specialistične gorniške opreme je sledila njena praktična uporaba v zimskih razmerah v okolici Pokljuke. Udeleženci so se naučili tehnik premikanja na snegu s turnimi smučmi, hoje s krpljami, izdelave zimskih bivakov ter izvedli skupno turo z delovnimi točkami, na kateri so spoznavali osnove vojaškega gorništvaja in bojevanja v gorah. Predzadnji dan je potekalo tekmovanje iz vojaških veščin, ki je obsegalo tek s turnimi smučmi in streljanje z biatloško puško na tarče na strelišču biatloškega centra na Pokljuki. Zadnji dan tabora so si udeleženci ogledali Slovenski planinski muzej v Mojstrani, Nordijski center v Planici in planiško velikanko ter se odpravili na pohod s turnimi smučmi iz Planice do Tamarja oziroma doline Vrata.

IZVEDBA TABORA OB UPOŠTEVANJU UKREPOV ZA VAROVANJE ZDRAVJA

Usoda organizacije letošnjega zimskega tabora za podčastnike Nata in držav Partnerstva za mir je bila sprva negotova zaradi trenutnih epidemičnih razmer. Po posvetovanju predstavnikov organizacijskega odbora iz podčastniškega zbora

višji štabni vodnik
BOBAN MINKOVSKI,
vojska Republike
Severne Makedonije

»Na taboru sem prvič. Program je zanimiv, prav tako so izkušeni inštruktorji, ki nam dajejo številne naloge. Všeč mi je, da sodelujem s pripadniki iz drugih vojsk, s katerimi si izmenjujemo izkušnje. Čeprav znam smučati, je bila hoja s turnimi smučmi zame velik izziv.«

višji vodnik
ANGE SOUFFLARD,
Združeno poveljstvo
sil iz Neaplja

»Na taboru podčastnikov v Sloveniji in na zimskem taboru sodelujem prvič. Zadolžen sem, da sem se ga lahko udeležil, saj so nam slovenski gostitelji pripravili raznovrsten program. Na smučeh sem stal prvič. Imel sem težave z ravnotežjem in koordinacijo gibov med hojo ter tekom.«

Slovenske vojske in vodstva Generalštaba Slovenske vojske je bila sprejeta dokončna odločitev, da se tabor izvede. Kot je pojasnil glavni podčastnik SV štabni praporščak Danijel Kovač, ki je bil tudi vodja organizacijskega odbora za izvedbo tabora, so poslali udeležencem vabila, v katerih so jih seznanili z načrtovanimi dejavnostmi na taboru in možnostjo, da bi dogodek zaradi poslabšanja epidemičnih razmer lahko tudi odpovedali. Kot v preteklih letih so na tabor povabili predstavnike iz vseh Natovih držav. Če so prejšnja leta povabili po dva predstavnika iz vsake države, so letos zaradi epidemičnih razmer na tabor povabili samo po enega udeleženca. Izjema je bila le Severna Makedonija, saj je v dvostranskem sporazumu s to državo opredeljeno, da lahko v dejavnostih sodelujeta dva udeleženca. Štabni praporščak Kovač je ob tem povedal, da so pri izvedbi tabora striktno upoštevali vse ukrepe za ohranjanje zdravja. V sodelovanju s pripadniki Vojaške zdravstvene enote so vse udeležence ob prihodu na tabor testirali s hitrim antigenskim testom, pri čemer so morali s seboj prinesiti potrdilo o neokuženosti s covidom-19, ki ni smelo biti starejše od 48 ur, potrdilo o cepljenju ali potrdilo, da so bolezen že preboleli. S predpisanimi zaščitnimi ukrepi med taborom, ki so obsegali obvezno nošenje zaščitnih mask v zaprtih prostorih in kjer ni bilo mogoče zagotoviti predpisane varnostne razdalje, razkuževanje rok in skrb za osebno higieno, ter z omejevanjem zunanjih stikov so ustvarili varno območje, s čimer so preprečili vdor ali širjenje okužbe med udeleženci. Štabni praporščak Kovač je z izvedbo letošnjega tabora zadovoljen, saj epidemične razmere zaradi novega koronavirusa pravzaprav niso vplivale na načrtovane dejavnosti, udeleženci so se le manj družili v prostem času. Pri izvedbi letošnjega tabora podčastnikov Nata in Partnerstva za mir je kot nosilna enota sodelovala 1. brigada in njen 132. gorski polk, ki je prispeval izkušene inštruktorje za vsebine iz vojaškega gorništvaja in gorskega bojevanja. Enota Vojaškega objekta Rudolfa Badjure na Pokljuki je poskrbela za udobno namestitve udeležencev in prehrano, Vojaška zdravstvena enota SV pa je zagotovila zdravstveno oskrbo med opravljanjem dejavnosti in s testiranjem omogočila varno izvedbo tabora.

ARTILERISTI SLOVENSKE VOJSKE PRAZNUJEJO

V Slovenski vojski 23. marec praznujejo kot dan artilerije Slovenske vojske. Na ta dan se je leta 1754 v Zagorici pri Dolskem rodil znani slovenski matematik, fizik, astronom in v svojem času tudi priznani artilerijski častnik baron Jurij Vega. Napisal je več učbenikov, najbolj pa je znan po logaritmih in artilerijskih tablicah streljanja. Od leta 2013 je artilerija Slovenske vojske organizirana z dvema enakovrednima artilerijskima enotama, in sicer baterijama za ognjeno podporo v sestavi rodovskih bataljonov 1. in 72. brigade. Bateriji, ki skrbita za neposredno ognjeno podporo brigadam, sta opremljeni z glavnima oborožitvenima sistemoma, in sicer s havbicami 155 milimetrov TN90 in minometi 120 milimetrov.

FOTO Bruno Toič

PREHOD V VOJAŠKO ŽIVLJENJE NI SAMOUMEVEN

BESEDILO Petra Miklaužič
FOTO Bruno Toič

Med 22. februarjem in 5. marcem je v organizaciji 20. pehotnega polka 72. brigade potekalo usposabljanje za pripadnike pogodbene rezerve, ki se ga morajo udeležiti vsi rezervisti pred opravljanjem vojaške službe v miru v Slovenski vojski. Usposabljanje je namenjeno obnavljanju znanja o opravljanju vojaške službe in pravilih hišnega reda ter krepitvi vojaških spretnosti. Usposabljanja se je udeležilo 73 pripadnikov pogodbene rezerve. V ospredju sta bili dve bistveni nalogi, in sicer spoznavanje orožja in njegova varna uporaba ter opravljanje stražarske dolžnosti.

LETOŠNJE USPOSABLJANJE JE BILO KRAJŠE

Pripadniki pogodbene rezerve so v začetku leta dobili poziv uprav za obrambo, da se udeležijo usposabljanja pred opravljanjem vojaške službe v miru. To je redno usposabljanje rezervistov in poteka enkrat na leto. Obvezno je za vse, ki so vpoklicani v opravljanje vojaške službe. Z ekipo Revije Slovenska vojska smo udeležence obiskali v Vojašnici Franca Rozmana - Staneta v Celju v sredo, 2. marca, med njihovim drugim tednom usposabljanja. Vpoklic

Rezervisti so se učili uporabe sredstev zvez.

Streljanje z avtomatsko puško na strelišču Pečovnik

pripadnikov pogodbene rezerve poteka v dveh terminih. V prvem terminu je bilo 71 pripadnikov in ena pripadnica. Eden izmed rezervistov se je udeležil tečaja za desetnike, s čimer bo pridobil veščine in znanje, ki so jih obravnavali na usposabljanju, ter jih še dodatno dopolnil s tistimi, ki so nujni za delo na dolžnosti desetnika. Drugi termin je potekal konec marca, udeležilo pa se ga je 18 pripadnikov rezervne sestave. Udeleženci v obeh terminih se bodo po uspešno opravljenem usposabljanju aktivno vključili v delo pripadnikov vseh enot 72. brigade. Rezervisti lahko vojaško službo opravljajo od enega do največ sedem mesecev na leto. V pripravi so tudi spremembe uredbe, po katerih bodo lahko rezervisti vojaško službo opravljali tudi do največ enega leta. Glede trajanja vojaške službe

desetnik
TOMAŽ REPOVŽ

»Usposabljanje je kakovostno, zaupam inštruktorjem.«

se vsak pripadnik individualno dogovori in uskladi s svojim delodajalcem. Letošnje usposabljanje je bilo v primerjavi s prejšnjimi nekoliko drugačno, saj je bilo treba upoštevati ukrepe za preprečevanje širjenja okužb s covidom-19. Po navadi usposabljanje traja deset dni, udeleženci pa so nastanjeni v vojašnici in se med usposabljanjem ne vračajo domov. Tokrat je bilo drugače. Usposabljanje je še vedno potekalo deset dni, vendar le po osem ur na dan. Vsak dan po 15. uri so udeleženci namreč zapustili vojaško poslopje in se vrnili naslednji dan. Izjema so bili tisti, ki zaradi izrednih okoliščin niso mogli vsak dan na usposabljanje prihajati od doma. Za te so skladno z vsemi varnostnimi predpisi uredili nastanitev v vojašnici.

PRIPADNIKI OBNAVLAJJO ZNANJE IN VOJAŠKE VEŠČINE

Vodja usposabljanja stotnik Zoran Leskovšek iz 20. pehotnega polka je povedal, da so se glede na skrajšan čas trajanja usposabljanja osredotočili na dve pomembni nalogi. To sta oborožitev in stražarska dolžnost. Obnavljali so znanje iz varne uporabe orožja. Pri tem so uporabljali avtomatsko puško F2000 in pištolo Beretta. Udeleženci usposabljanja so morali uspešno opraviti preverjanje ravnanja z orožjem za obe oborožitvi, se preizkusiti na simulatorju streljanja Noptel ter streljati na strelišču Pečovnik. Opravljanje stražarske dolžnosti je ena pomembnejših nalog Slovenske vojske v miru. V Pravilih službe v Slovenski vojski je opredeljena kot bojna naloga v miru in od pripadnika zahteva veliko odgovornosti. V okviru priprave na opravljanje stražarske službe so se pripadniki pogodbene rezerve učili različnih veščin. Te so uporabne predvsem ob nepredvidljivih dogodkih, ko se je treba nemudoma pravilno odzvati in včasih pri tem uporabiti tudi silo. Na usposabljanju udeležence na te razmere dobro pripravijo in tako zagotovijo korektno opravljanje stražarske službe med vpoklicem v vojaško službo. »Odgovornost za opravljanje teh nalog je pri pripadniku pogodbene rezerve velika, saj mu je zaupana velika vrednost,« je razložil vodja usposabljanja. Ob teh dveh pomembnih nalogah so pripadniki obnovili tudi drugo znanje, ki ga

potrebujejo za prehod iz civilnega v vojaško življenje. To so pravila službe v Slovenski vojski, osnove hišnega reda, pravila vedenja in drugo.

INŠTRUKTORJI SE OSREDOTOČLJO NA POTREBE POSAMEZNIKA

Ob našem obisku v celjski vojašnici smo lahko opazovali, kako so se pogodbeni rezervisti učili uporabe sredstev zvez skladno z vsemi predvidenimi postopki in tehnikami. Pri tem so uporabljali vsa sredstva, ki so v Slovenski vojski trenutno na razpolago za pripadnike pehote. To sta ročni radijski postaji Harris in Tadiran. »Ti dve različni napravi morajo znati rezervisti uporabljati pri opravljanju stražarske dolžnosti,« je pojasnil stotnik Leskovšek. Videli smo tudi usposabljanje za streljanje z avtomatsko puško F2000. Dan pozneje so se učili še streljanja s pištolo Beretta. Ker se je usposabljanje končevalo, so inštruktorji od njih pričakovali visoko raven znanja. »Ne dvomim, da bodo na preverjanju vsi uspešni. Nekateri so v to vložili veliko truda, tisti z več izkušnjami pa manj,« je pojasnil vodja usposabljanja. Udeleženci usposabljanja so bili razdeljeni v manjše učne enote, kar je inštruktorjem omogočalo kakovostnejše delo. Pripadniki pogodbene rezerve se glede na raven vojaškega znanja med seboj razlikujejo. Inštruktorji se osredotočijo na potrebe vsakega posameznika in se potrudijo, da pripadnika usposobijo do zahtevane ravni. Njihov cilj je, da bo vsak rezervist ob koncu za opravljanje nekaterih nalog enako usposobljen kot pripadnik stalne sestave.

RAZNOVRSTNOST PRIPADNIKOV POGODBENE REZERVE

Nekateri udeleženci usposabljanja v Slovenski vojski že več let sodelujejo kot pripadniki pogodbene rezerve, osem udeležencev pa je bilo letos prvič na usposabljanju. Vojak Blaž Križan iz okolice Rogaške Slatine je rezervist že od leta 2002. Dvakrat se je udeležil misije na Kosovu. Zadnjih šest let je k opravljanju vojaške službe vsako leto vpoklican za najmanj dva meseca, lani je bil vključen za celotnih sedem mesecev. »Z delodajalcem sem se lahko dogovoril, saj smo imeli v službi zaradi epidemije upad dela,« je razložil vojak Križan, ki je sicer

poročnik
MARKO PRŠA

»Prostovoljno služenje vojaškega roka mi ni zadostovalo.«

vojak
BLAŽ KRIŽAN

»Dvakrat sem se udeležil misije na Kosovu.«

vojak
MIHA GUNA

»Želim prestopiti iz rezervne sestave v stalno.«

zaposlen v mizarski delavnici. Tudi za leto je že dogovorjen, da se bo vojaške službe udeležil za najmanj dva meseca, in upa, da bo lahko še dolgo pripadnik pogodbene rezerve. Desetnik Tomaž Repovž iz Novega mesta je rezervist štiri leta. Zaposlen je v zdravstvenem domu in z delodajalcem uspešno usklajujeta njegovo željo po vojaškem delu ter opravljanje civilnega poklica. Na to, koliko časa posveti Slovenski vojski, pa vpliva več dejavnikov. »Doma imam družino in majhnega otroka. Trenutno ne želim biti preveč odsoten od družinskega življenja, zato vojaško službo opravljam samo en mesec na leto,« je pojasnil desetnik Repovž. V preteklih letih so njegove vojaške naloge obsegale sodelovanje v mešanih patroljah pri varovanju državne meje, pomoč pri urejanju tehničnih ovir na meji ter stražo. Usposabljanje se mu zdi kakovostno in inštruktorjem zaupa. V civilnem življenju se trudi, da bi čim več ljudi seznanil z možnostjo opravljanja vojaške službe v stalni in rezervni sestavi. Po njegovem navdušenju se jih je nekaj tudi priključilo Slovenski vojski. 31-letni Miha Guna iz Zagorja ob Savi se je z vojsko prvič srečal pred desetimi leti, ko se je udeležil prostovoljnega služenja vojaškega roka. Vojaški poklic si je namreč želel opravljati že od otroštva. Kmalu po prostovoljnem služenju se je zaposlil na Onkološkem inštitutu in lani ga je prijatelj spodbudil, da se prijavi za pogodbenega rezervista. Letos je bil prvič na usposabljanju, z delodajalcem pa sta se že uskladila glede njegove odsotnosti z dela. Vojaško službo bo letos opravljal kar šest mesecev. Razmišlja tudi o tem, da bi v prihodnosti prestopil v stalno sestavo. Poročnik Marko Prša je leta 2013 opravil prostovoljno služenje vojaškega roka, vendar mu to ni zadostovalo. Pozneje je kot pogodbeni rezervist uspešno opravil še šolo za častnike ter specializacijo za pehoto. »Po poklicu sem inženir gradbeništva, delam pa kot projektant statik v domačem podjetju, zato usklajevanje z delodajalcem ni težavno. Ko sem se udeležil častniške šole, sem bil odsoten leto dni in pol. Brez podpore domačih to ne bi bilo izvedljivo,« je povedal poročnik Prša, ki med opravljanjem vojaške službe organizira delo v vodu in izvaja usposabljanja za druge pripadnike pogodbene rezerve.

POVELJSTVO SIL Z NOVO OZNAKO

BESEDILO Jerneja Grmadnik in Poveljstvo sil SV

FOTO Poveljstvo sil SV

Poveljstvo sil Slovenske vojske je 22. januarja dobilo novo oznako. Na njej so ščit, meč, bodalo, sidro in krila, kar simbolizira glavna področja, ki jim Poveljstvo sil poveljuje. V zgornjem levem kotu je binarni zapis, v desnem pa tri zvezde. Poveljnik sil brigadir Miha Škerbinc je povedal, da nova oznaka odraža poslanstvo in naloge ter smer razvoja najvišjega operativnega poveljstva Slovenske vojske, ki mora biti sposobno poveljevati silam Slovenske vojske doma in v mednarodnem okolju. Novo oznako je oblikoval desetnik Dejan Šemen iz Vojaške zdravstvene enote.

NOVA OZNAKA ZDRUŽUJE ŠTIRI SESTAVNE DELE VOJSKE

Oznake pripadnosti označujejo pripadnost določenemu poveljstvu, štabu, enoti, zavodu in šoli Slovenske vojske. Nosijo se na desnem rokavu uniforme kot našitek, oblikovan kot ščit. Nova oznaka Poveljstva sil Slovenske vojske združuje štiri sestavne dele vojske: kopenske sile, zračne sile, pomorstvo in specialne sile. Poveljstvo sil deluje in poveljuje na petih področjih, in sicer na kopnem in morju, v zraku, vesolju ter kibernetičnem prostoru. Vse to je zdaj upodobljeno na novem znaku. Meč v znaku predstavlja kopenske sile in hkrati tudi področje, ki je v Slovenski vojski največje. Oblika meča je častniška in ni namenjena boju. Značilna je bila med 16. in 18. stoletjem na tleh današnje Slovenije. Meč simbolizira še vojaškost, trdnost, strumnost, ostrino in preudarnost. Navzdol obrnjeno bodalo s kačami predstavlja specialne sile, sidro pomorstvo, krila pa letalstvo. Binarni zapis predstavlja kibernetični prostor, v njem pa je napisan stavek »Za Slovenijo«. Tri zvezde v desnem kotu so simbol grofov Celjskih in se uporabljajo na državnih simbolih ter v znaku predstavljajo vesolje. Oblika ščita izvira iz 17. stoletja z območja Slovenske krajine (Windische Mark), na katerem danes leži osrednja Slovenija. Trend bojevanja v tem obdobju je bil frontalen, kar je veljalo za pogumno in častno obliko boja. Od tod izvira tudi naslon za orožje, ki daje zgornjemu delu ščita značilno

obliko. Barvna lestvica oznake temelji na poslanstvu Poveljstva sil. Ozadje znaka je v vinski rdeči barvi, ki je v Slovenski vojski izbrana kot barva pehote. Prav pehotne enote namreč sestavljajo temeljno jedro in udarno moč Slovenske vojske. Večina posameznih delov na novem znaku je v zlatih barvah, ki se povsem ujemajo z večinsko zlatimi oznakami na službenih uniformah. Zlata barva že od nekdaj predstavlja trdnost, odpornost in tudi prestiž. Jekleno sive konture dajejo znaku dodaten likovni pridih izčiščenosti, jeklena barva pa simbolizira vojaški trdnost in prožnost.

NA PODLAGI POVELJNIKOVE VIZIJE ZNAK OBLIKOVAL PRIPADNIK VZE

»Novi znak Poveljstva sil izraža poslanstvo in naloge ter smer razvoja najvišjega operativnega poveljstva Slovenske vojske. Poveljstvo sil mora biti sposobno poveljevati silam Slovenske vojske doma in v mednarodnem okolju. Organizirano mora biti tako, da lahko deluje v združenem okolju s svojimi kopenskimi silami, letalstvom, pomorstvom in specialnimi silami. Prav tako mora biti poveljstvo sposobno poveljevati in delovati v tako imenovanem večdomenskem okolju, v okviru katerega smo nedavno v zavezništvu ob kopnem, zraku, morju in kibernetičnem prostoru kot pristojnost delovanja prepoznali tudi vesolje. Novi znak Poveljstva sil Slovenske vojske izraža oboje v celoti,« je pojasnil poveljnik sil Slovenske vojske brigadir Miha Škerbinc. Razložil je, da je znak nastal na podlagi jasne vizije in poslanstva Poveljstva sil ter je rezultat zamisli in razprav v štabu. Oblikoval ga je desetnik Dejan Šemen, pripadnik Vojaške zdravstvene enote. Desetnik je posamezne dele znaka heraldično preoblikoval in ob tem upošteval Fibonaccijevo pravilo zlatega reza. »Sprva je pripravil nekaj osnutkov, na podlagi katerih je v nadaljevanju oblikoval končni izdelek. Izbrani predlog je morala potrditi Komisija za uniforme in oznake Slovenske vojske, nato pa sta ga odobrila še načelnik Generalštaba SV in minister za obrambo,« je nastanek nove oznake pojasnil brigadir Miha Škerbinc.

DEJAVNOSTI NA GEOPODROČJU V LETIH 2019 IN 2020

BESEDILO Jože Balas

FOTO Katalog kartografskega gradiva 2021

Leta 2020 je bila končana ena izmed najboljšejših in najpomembnejših nalog v kartografiji v zadnjem desetletju na Ministrstvu za obrambo. Gre za triletni projekt POSKART (2018–2020), katerega namen je bil posodobitev sedanjih, do 30 let starih in zastarelih kartografskih podlag merila 1 : 25.000 za potrebe zagotavljanja notranje varnosti, akterjev kriznega upravljanja in vodenja na operativni ravni, nosilcev ter upravljavcev kritične infrastrukture in za potrebe obrambe ter notranjih in zunanjih zadev. Projekt je sofinancirala Evropska unija iz skladov za zagotavljanje notranje varnosti. Na podlagi prednostnih potreb državnih organov, kot so ministrstva za obrambo, notranje zadeve in zunanje zadeve ter Policija, so bile posodobljene kartografske podlage za več kot 7770 kvadratnih kilometrov ozemlja južne, jugovzhodne in vzhodne Slovenije. Pri tem smo sodelovali z Geodetskim inštitutom Slovenije, Geodetsko družbo Ljubljana in Kartografijo.

Posebno pozornost pri posodobitvi kartografskih podlag smo namenili vrisu poteka državne meje med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško, pri čemer je vris določen s končno razsodbo arbitražnega sodišča, ter natančnemu in posodobljenemu prikazu preostale kartografske vsebine. Na temelju kartografskih podlag se za potrebe Slovenske vojske in Uprave RS za zaščito in reševanje naknadno, z drugimi projekti, oblikujejo vojaške topografske karte v merilu 1 : 25.000 (VTK 25). V drugi polovici letošnjega leta bo tako uporabnikom na voljo naslednjih 23, od skupno 54, listov VTK 25 za obmejno območje z Republiko Hrvaško. Pri tem je treba poudariti, da enotne kartografske podlage presegajo interes obrambe. Pomembne so namreč tudi za druge resorje, saj je z njimi omogočeno delovanje navedenih organov na skupnih, enotnih podlagah v merilu 1 : 25.000, katerih izdajateljica je Republika Slovenija. S posodobljenimi kartografskimi podlagami se postopno dopolnjuje informacijski sistemi za podporo odločanju na strateški in operativni ravni. Samo upamo lahko, da nam bo tudi v obdobju 2021–2024 uspelo pridobiti finančna sredstva iz skladov Evropske unije za zagotavljanje notranje varnosti za nadaljevanje posodobitve kartografskih podlag v omenjenem merilu. Več o projektu in načrtih pa v naslednji številki Revije Slovenska vojska.

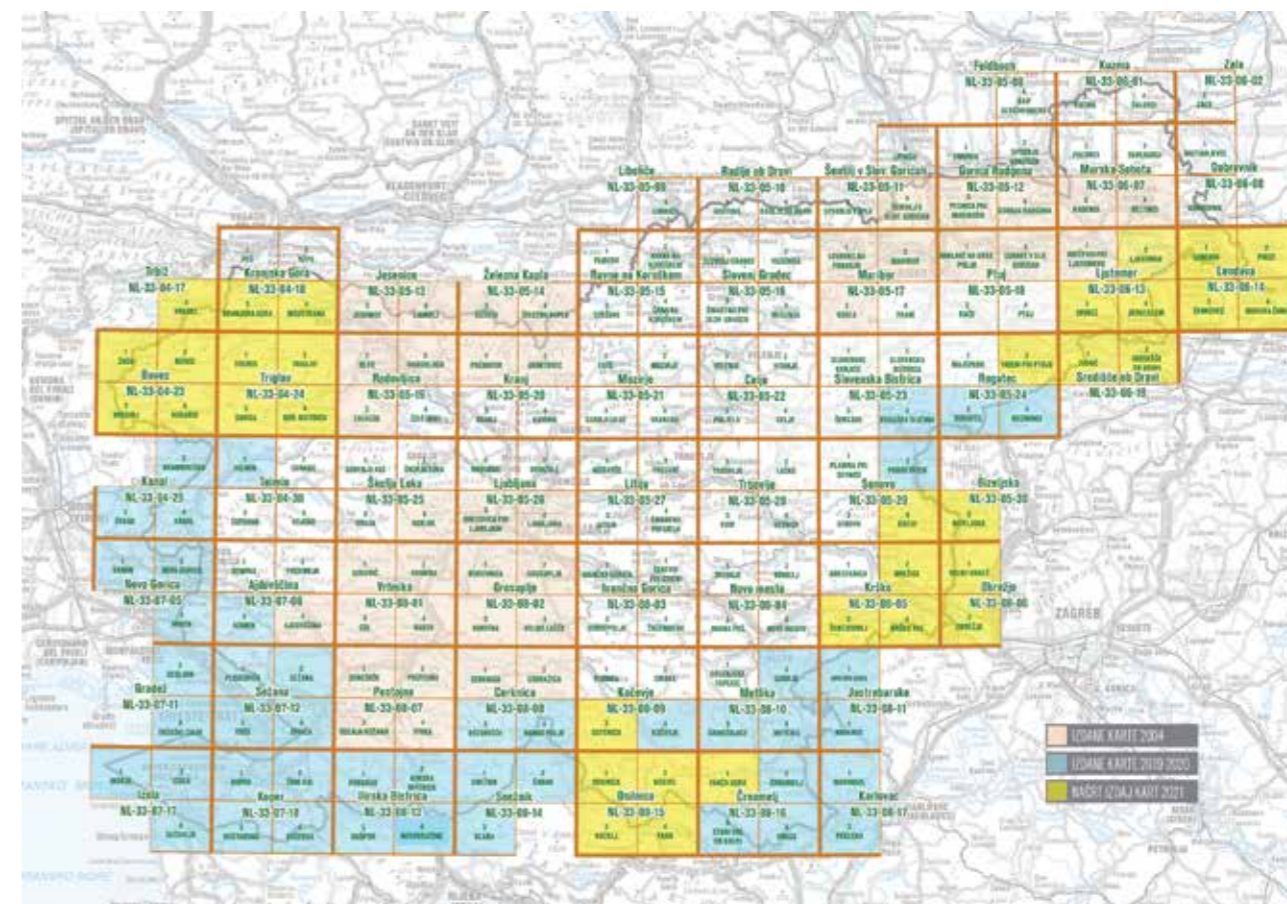
Vzporedno z omenjenim projektom je bilo izdanih še 15 novih VTK 25 za del zahodne in severozahodne Slovenije ter južne osrednje Slovenije ter novi VTK 25 večjega formata Območje Maribora in Zahodne Karavanke. S skupnim financiranjem Ministrstva za obrambo in Geodetske uprave RS smo vsebinsko obnovili in natisnili deset listov vojaške topografske karte Republike Slovenije v merilu 1 : 50.000 (VTK 50), vzdrževan je bil tudi rastrski in vektorski sloj podatkov v tem merilu za vso Slovenijo.

Z najnovejšimi podatki je bila leta 2019 za potrebe 15. polka vojaškega letalstva izdana VFR vojaška letalska navigacijska karta Republike Slovenije v merilu 1 : 250.000, za leto 2020 načrtovana osma izdaja pa bo na voljo

uporabnikom predvidoma v prvi polovici leta 2021, saj so se tik pred izdajo zgodile bistvene spremembe aeronavtičnih podatkov letališča v Cerkljah ob Krki, ki so trenutno v potrjevanju pri organih Republike Slovenije, pristojnih za letalski promet. Vse kartografske naloge se opravljajo s skupnim financiranjem Direktorata za obrambne zadeve, Generalštaba SV in Uprave RS za zaščito in reševanje, gradivo v digitalni obliki pa je bilo predano v hrambo Službi za informatiko in komunikacije, ki jih informacijsko preuredi in umesti na GEOPORTAL. Pripravljena sta bila kataloga kartografskega gradiva za leti 2020 in 2021 v elektronski različici, katalog za leto 2021 je objavljen na GEOPORTALU ter v Digitalni knjižnici MO in na Cobissu. Oblikovan je bil tudi letni elektronski katalog razpoložljivih geoprostorskih podatkov, ki je bil septembra posredovan na Vrhovno poveljstvo zavezniških sil v Evropi.

V letih 2019 in 2020 smo v Direktoratu za obrambne zadeve, kot generični nosilec standardizacijskega področja kartografije in geoprostorskih zadev, izvedli postopke za nacionalno ratifikacijo Stanaga 2586 (NATO Geospatial Metadata Profile), Stanaga 2592 (NATO Geospatial Information Framework) ter Stanaga 2530 (Aeronautical Foundation Data). Za slovenski vojaški standard Stanag 7016 (Geographic Material Maintenance) in Stanag 7136 (NATO Specifications for Maps and Charts) smo preverili primerčnost. Med slovenskimi vojaškimi standardi je bil sprejet Stanag 3689 (Place Name Spelling on Maps and Charts).

Na podlagi sklenjenih sporazumov o sodelovanju v okviru kartografije in geoprostorskih zadev z Italijo, Avstrijo, Madžarsko, ZDA, Češko, Nemčijo, Združenim kraljestvom ter Francijo smo si izmenjali posodobljene geoprostorske podatke,

Preglednica izdanih VTK 25 in načrtovanih izdaj

karte in kataloge. Tujim partnerjem smo na zaprosilo zagotavljali tudi geoprostorsko gradivo v digitalni in tiskani obliki za potrebe njihovega sodelovanja na usposabljanjih in vajah na območju Slovenije. Prav tako so bili pridobljeni geoprostorski podatki in karte, ki jih je Slovenska vojska potrebovala pri delu ter usposabljanju, še posebno pri naporih pripadnikov v mednarodne operacije in na misije ter na drugih nalogah v tujini. Sodelovanje Ministrstva za obrambo z Geodetsko upravo RS v okviru kartografije in geoprostorskih zadev ima že dolgo tradicijo in je v splošnem dobro. Sodelujemo tudi pri pripravi predpisov geodetske dejavnosti v Republiki Sloveniji in letnih programov državne geodetske službe ter pri razpisih za geodezijo in kartografijo. Pripravljen je predlog novega in posodobljenega dogovora o sodelovanju pri geodetskih zadevah

V najnovejšem katalogu so koristne informacije o razpoložljivem kartografskem gradivu.

Osma izdaja VFR vojaške letalske navigacijske karte RS bo uporabnikom na voljo predvidoma junija.

z Ministrstvom za okolje in prostor ter Geodetsko upravo RS, saj je trenutno veljavni iz leta 1994 vsebinsko zastarel. Načrtujemo, da bo podpisan že v prvi polovici letošnjega leta, na njegovi podlagi pa bo lahko medsebojno sodelovanje še bolj povezovalno in tvorno.

Brez novih
kartografskih podlag
še tako visokotehnoška
oprema ne more
delovati zanesljivo.

Spletišče GEOPORTAL je enotna vstopna točka Ministrstva za obrambo za geoprostorske podatke, karte in storitve. Nastalo je z uspešnim sodelovanjem Sektorja za načrtovanje ter Službe za informatiko in komunikacije, ki je opravila največji del naloge. Podatki, povezani s kartografskim gradivom, mednarodnim sodelovanjem, standardizacijo, geoinformatiko in drugimi prostorskimi podatki, so zbrani na enem preglednem mestu, dostop in uporaba pa sta preprosta. Na seznamu kartografskega gradiva so povezave do opisov in predstavitev izdelkov, predstavljenih na podoben način kot v Katalogu kartografskega gradiva. Topografske in druge karte je zdaj v zapisu PDF mogoče natisniti, si jih ogledati v pregledovalniku prostorskih podatkov ali pa jih prenesti v obliki, primerni za uporabo v programskih orodjih geografskega informacijskega sistema. Na spletišču so objavljeni postopki naročanja podatkov v fizični ali digitalni obliki, navodila za pridobitev dostopa do omrežnih diskov s prostorskimi podatki in druge uporabniške vsebine. GEOPORTAL je dostopen neposredno v notranjem omrežju MO RS, v okviru Infotočke pod rubriko Geopodpora ali na portalu IPSV med skupnimi vsebinami. Namenjen je zlasti uporabnikom, ki pri svojem delu uporabljajo prostorske podatke, bodisi za civilno ali vojaško rabo. V zadnjih desetletjih je digitalizacija spremenila naše doživetje, navade in življenje tako doma kot na delovnem mestu. Priča smo napredku, o katerem nismo

upali niti sanjati. Ves čas govorimo o digitalni dobi, ki je že ali nam še bo popolnoma spremenila doživetje sveta, naše življenje pa se bo spremenilo v giga- ali terabajte, shranjene na mikrokartice, čipe ali le na navadne USB-ključke. Veliko ljudi pomisli, da kart, sploh tistih tiskanih, ne potrebujemo več. Uporabljamo namreč različne aplikacije, Google Earth, tablične računalnike, pametne telefone, na katerih je vse, kar potrebujemo. Če podatkov nimamo, jih dobimo na spletu. Vendar to ne drži. Uporaba kartografskega gradiva v digitalni obliki se v pisarni in na terenu v vseh vojskah sveta dopolnjuje s klasično tiskano obliko. Le tako smo neodvisni od virov napajanja, daje pa nam tudi širšo sliko terena in ozemlja, kar je pomembno pri orientaciji. Zato je treba še posebej poudariti, da je kartografsko gradivo v digitalni in tiskani obliki, ki ga uporablja vojska, specifično, kartografski znaki so enotno predpisani s standardi, prav tako je poseben vojaški koordinatni sistem. Predvsem pa je pomembna zagotovljena medsebojna povezljivost kart in geoprostorskih podatkov v zavezništvu. Navedenih vsebin ni mogoče dobiti na svetovnem spletu, pristojnost priprave in obnavljanja kartografskega gradiva in podatkov imajo vlade oziroma oborožene sile posameznih držav, izmenjave in pridobivanje gradiva pa potekajo na podlagi sklenjenih sporazumov. Pomembna je tudi uporaba enotnega gradiva, za kar v zavezništvu skrbi Vrhovno poveljstvo zavezniških sil v Evropi. Za določeno ozemlje v sodelovanju s članicami namreč predpiše in dovoli le uporabo enoličnega, uradnega kartografskega gradiva in podatkov, in ne kart s spleta ali aplikacij. To je še posebej pomembno pri načrtovanju, na misijah, pri skupnih operacijah, na vadišču in zlasti bojišču, na katerem ni prostora za napake.

Brez priprave kartografskih podlag in kart ter posodabljanja sedanjih in za to potrebnih finančnih sredstev, pri čemer je strošek fizičnega izvoda karte v celotnem procesu oblikovanja karte zanemarljiv, ter kadra, ki bo to zagotavljal, ne tablični računalnik ne mobilna aplikacija nista preveč uporabna. Kartografske podlage in posledično karte je treba ves čas posodabljati, vnašati nove podatke in spremembe. Brez novih kartografskih podlag še tako visokotehnoška oprema ne more delovati zanesljivo, navsezadnje je lahko tudi nevarna. Torej, priprava novega in posodabljanje sedanjega kartografskega gradiva ter tudi zagotavljanje celovite geoprostorske podpore so nujni za delovanje enot Slovenske vojske in tudi za pripadnike sil za zaščito, reševanje in pomoč. Pri tem je pomembno tudi to, da se novo kartografsko gradivo v digitalni in tiskani obliki čim prej začne uporabljati. Nedopustno je, da karte ležijo v skladiščih, uporabniki pa uporabljajo alternativne in neuradne vire ter karte. Kljub temu je treba priznati, da se stanje glede na pretekla leta izboljšuje. V splošnem je sodelovanje s Slovensko vojsko in tudi z Upravo RS za zaščito in reševanje dobro ter bo v prihodnosti lahko samo še boljše. Kot primer bi lahko navedli dobro sodelovanje s Slovensko vojsko pri zagotovitvi podatkov Planinske zveze Slovenije in Lovske zveze Slovenije.

Za konec naj vas povabimo k čim večji uporabi kartografskega gradiva, spletišča GEOPORTAL in njegovih storitev, po osebah za stike pa nam javljajte svoje predloge, opažanja, pripombe in želje po novih kartografskih ter geoizdelkih.

NAMESTO SKLEPA

V svojem zadnjem zapisu v Reviji Slovenska vojska (številka 2, februar 2019) na temo ne prav posrečenega poskusa »urejanja« geoprostorskih zadev na ravni ministrstva sem zapisal: »Upam, da se ob naslednjih vodstvenih kadrovskih menjavah ne srečamo še enkrat s tem ali podobnim nedodelanim in strokovno neutemeljenim konceptom, saj nam vsem jemlje preveč dragocenega časa, rednih in pomembnejših nalog pa ne moremo opravljati. Želim si, da bi prevladal razum (strokovnost), in ne (politična) moč ter osebne ambicije posameznikov.« Danes se upravičeno sprašujem, ali nas letos čaka nov, tretji, krog maratonskih pogajanj.

VAJA PREMİK 91 OKREPILA ZAUPANJE V TERITORIALNO OBRAMBO

BESEDILO major mag. Zvezdan
Marković, Vojaški muzej SV
FOTO svetovni splet

Del priprav na osamosvojitve Republike Slovenije konec osemdesetih let in v začetku devetdesetih let 20. stoletja so bile tudi vojaške vaje Teritorialne obrambe Republike Slovenije. Pomembna je bila ocena operativne sposobnosti Teritorialne obrambe med intenzivnimi procesi za osamosvojitve Republike Slovenije, saj je uspešna predstavitev njene usposobljenosti vplivala na nadaljnje ukrepe takratne oblasti, ki je bila prepričana, da lahko predstavlja resnično vojaško moč za podporo osamosvojitvi.

Republiški štab za Teritorialno obrambo je 14. in 15. februarja 1991 pripravil štabno vajo Kobra 91, ki je potekala na ravni pokrajinskih štabov in občinskih štabov Teritorialne obrambe. 22., 23. in 24. marca 1991 so nato organizirali mobilizacijsko-taktično vajo Premik 91, katere scenarij je predvideval ustavitve sovražnih enot, ki naj bi prodirale iz smeri Hrvaške. Vaja se je začela 22. marca ob 14. uri z mobilizacijo bataljona Teritorialne obrambe na Severnoprimeškem na Vogrskem pri Novi Gorici. Po končani mobilizaciji so zvečer ugotovili, da je dosežena 92-odstotna udeležba. Nato je bil izveden nočni premik motorizirane kolone v smeri

Vogrsko–Postojna–Bloke–Sodražica–Kočevje–Trebne–Mokronog, končni cilj pa je bil Škocjan oziroma Šmarjeta na Dolenjskem. Na Primorskem sta bila težišča vaje mobilizacija enot in premik, na Dolenjskem pa prikaz delovanja dodeljenih enot. Premik enot Teritorialne obrambe je potekal večinoma z vozili TAM 110 in TAM 150. Med premikom, ki je potekal tudi ponoči, so udeleženci vaje opravljali številne dejavnosti. Začelo se je 23. marca 1991 ob 10. uri v Sodražici, v rajonu podrejanja, z imitacijo letalskega napada. Enota je sprejela protiletalski in protihelikopterski boj. Delovanje letalstva je prikazala skupina letal in helikopterjev iz aeroklubov in milice. Prikaz bojnega delovanja je bil nazoren, saj so udeleženci vaje spoznali zastrašujoče učinke letalskega ognja. Nadaljevalo se je v Starem Logu na Kočevskem. Vod iz 30. razvojne skupine je pripravil zasedo. Del kolone je bil pod ognjem in treba je bilo hitro ukrepati. Enota, ki je bila pod ognjem, se je ustrezno zaklonila, druge so se razvile za boj. Z naskokom je bila zaseda pregnana, kar je omogočilo premik bataljona proti cilju. Popoldne je enota prispela na območje razmestitve. Vaja je bila končana 24. marca 1991 na območju Šmarjete s prikazom boja proti izvidniško-diverzantski skupini. Počival je le del sil. Straže so varovale sredstva in enote, dežurni so bili v pripravljenosti, poveljstvo je analiziralo pretekle dejavnosti in pripravljalo nadaljnje delovanje. Nato so jih obvestili, da je v bližini izvidniško-diverzantska skupina. Začela se je obsežna bojna akcija, ki je bila skrbno načrtovana. Enote so obkrožile in omejile prostor gibanja izvidniško-diverzantske skupine. Kljub cvetni nedelji so vsi udeleženci vztrajali. Diverzanti, enota, vodstvo in opazovalci so v jutranji megli opravili sklepne dejavnosti. Enote so se do večera vrnile na izhodiščne lokacije in končale vajo. Vajo je vodil vršilec dolžnosti komandanta Republiškega štaba za Teritorialno obrambo major Janez Slapar, na Primorskem je dejavnosti vodil major Bogdan Beltram, na Dolenjskem pa major Albin Gutman. Vadbene dejavnosti si je ogledalo več kot sto opazovalcev, med njimi najodgovornejši za delovanje obrambno-varnostnega sistema Republike Slovenije. Vojaška vaja je dosegla zastavljene cilje in zagotovo prispevala h krepitvi zaupanja v bojno usposobljenost ter pripravljenost poveljstev in enot Teritorialne obrambe Republike Slovenije ter dala jasno vedeti, da je slovenska Teritorialna obramba pripravljena na obrambo domovine.

SAPONINI

Po prvem tednu v divjini lahko rečemo, da smo preživeli najtežji del. Če smo si v enem tednu zagotovili osnovne življenjske pogoje, kot so voda, bivak in ogenj, ter mogoče zaužili tudi kaj hrane, bomo začeli misliti še na kaj drugega, kar ni povezano s preživetjem, in sicer na udobje. Če bi se namreč lahko preoblekli v sveže oprana oblačila, bi bilo življenje zagotovo malo lepše. To so malenkosti, ki bodo ustvarjale našo moralo.

Pri tem nam bodo pomagali saponini. To so snovi v nekaterih rastlinah, ki se v stiku z vodo penijo. Takih rastlin je veliko, ena izmed njih se celo imenuje milnica. Da prepoznamo rastlino, ki vsebuje saponin, je dovolj, da jo zmečkamo med dlanmi in speremo z vodo. Če se peni, vsebuje saponin. Nekoč so prali perilo tudi z divjem kostanjem, priporoča pa se tudi bršljan. Ta je zimzelen in ga je mogoče najti po vsej Sloveniji vse leto. Za pridobitev detergenta potrebujemo približno 80 listov, ki jih čim bolj natrgamo ali narežemo. Liste nato zalijemo z litrom vode in vsebino prekuhamo. Vre naj 15 minut. Liste pustimo namočene v vodi en dan. Nato vodo odlijemo v steklenico. Da smo uspešno dobili detergent, nam bo jasno, ko bomo stresli steklenico. Nad tekočino se bo naredil sloj pene. To je pravzaprav koncentrat. Da bi oprali za poln pralni stroj perila, zadostujeta dva decilitra detergenta. Se pravi, da bo liter tekočine zadostoval za kar nekaj časa. Če jo hranimo v hladnem senčnem prostoru, bo zdržala tudi do enega meseca. Po navadi s seboj ne nosimo posode za pranje perila, zato je treba improvizirati. Na brežini potoka lahko skopljemo jamo, tudi nekaj metrov stran od potoka, ki naj bo vsaj malo globlja, kot je raven vode. Vanjo se bo kmalu natekla čista voda. Tej potem samo še dodamo bršljanov detergent, da bo delo še prijetnejše, pa še vroče kamne iz ognjišča. Tako voda nekaj časa ne bo ledeno mrzla.

BESEDILO IN FOTO Igor Fortuna

V taki jami bo voda seveda motna zaradi zemlje in ilovice. Vendar nič zato, saj bomo nato oblačila sprali še v potoku. Malo lažje bo, če imamo s seboj suho vrečo, ki se uporablja, da stvari ostanejo suhe, se pravi, da drži vodo in se dobro zapre. Vanjo lahko vlijemo vodo z detergentom in dodamo perilo, jo zapremo in dobro zmečkamo. Nato perilo še speremo v potoku.

Nekateri raziskovalci divjine so naredili celo pralni stroj. Za to so uporabili vedro s pokrovom in gumo za odmaševanje odtokov. V pokrov vedra so izvrtali odprtino za ročaj gume za odmaševanje odtokov, v vedro nalili vodo z detergentom, dodali perilo, pokrili vedro in z navpičnimi gibi prali perilo.

Če nameravamo v divjini preživeti nekoliko več časa, je dobro premisliti, kam bomo obesili oprano perilo. Najbolje se bo sušilo, če se ne bo dotikalo ničesar, čeprav se bo posušilo tudi, če ga obesimo na veje. Sam sem nekoč uporabil elastiko, podobno tisti za pritrjevanje tovora, s kljukicami na koncih, na kateri so bile nameščene ščipalke za perilo. Gre za zares uporabno stvar, ki ne predstavlja nikakršne težje in ne zavzame veliko prostora.

VISOKA ZASTOPANOST ŽENSK V OBRAMBNO-VARNOSTNEM SISTEMU

BESEDILO Petra Miklaužič
FOTO Bruno Toič

Ženske so pomemben del slovenskega nacionalnovarnostnega sistema. Ob mednarodnem dnevu žensk, ki ga vsako leto praznujemo 8. marca, so na Ministrstvu za obrambo pripravili spletno novinarsko konferenco, na kateri so predstavili zastopnost, vlogo in položaj žensk v obrambnem resorju, Slovenski vojski ter sistemu zaščite, reševanja in pomoči. Slovenska vojska se s povprečno 16,7 odstotka pripadnic uvršča v vrh po zastopnosti žensk v državah članicah Nata.

Slovenska vojska je do leta 2003 temeljila na naborniškem sistemu, ki je vključeval samo moške državljane Republike Slovenije. Od vsega začetka pa so bile oborožene sile Republike Slovenije, tudi v času teritorialne obrambe, kot aktivna struktura odprte za zaposlitev moških in tudi žensk pod enakimi pogoji. Proces profesionalizacije v Slovenski vojski je bil končan leta 2004. V okviru tega so prepoznali pomembno vlogo žensk v vojski

in tako povečali njihovo zastopnost. Danes so ženske skladno z znanjem in kompetencami kot pripadnice Slovenske vojske vključene v vsa področja dela v Slovenski vojski, zastopane so v vseh poveljstvih, enotah in zavodih. Položaji pripadnic segajo od taktične ravni do položajev na operativni in strateški ravni ter v mednarodnih operacijah in na misijah. Višja vojaška uslužbenka XII. razreda Katja Vurcer Straže, ki je v Slovenski vojski zaposlena na področju vidika spolov, je povedala, da imajo v Slovenski vojski ženske enakopravne možnosti za doseganje položajev. »Na Ministrstvu za obrambo in v Slovenski vojski si uspešno prizadevamo za politiko enakosti spolov, vključevanje vidika spola ter uresničevanje zavez iz vsebin Agende 1325 o ženskah, miru in varnosti, kakor izhaja tudi iz nacionalnega akcijskega načrta,« je poudarila višja vojaška uslužbenka XII. razreda Katja Vurcer Straže. V upravnem delu Ministrstva za obrambo je med 847 zaposlenimi 420 žensk, na Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševanje pa je med 327 zaposlenimi 132 žensk. Na Generalštabu Slovenske vojske je med 6313 zaposlenimi 1044 pripadnic.

Zastopnost žensk v sistemu zaščite, reševanja in pomoči v Republiki Sloveniji je predstavila vodja brežiške izpostave Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje Zdenka Močnik. V sistemu zaščite, reševanja in pomoči deluje kar 5037 žensk, in sicer v 19 različnih sestavih od skupno 22. Največ žensk sodeluje v prostovoljnih gasilskih enotah, takih je 4340. Poleg prostovoljnih gasilk pa sta dve tudi v poklicnih gasilskih enotah. Naloge gorskega reševanja opravlja 53 gorskih reševalk. Tri predstavnice so v podvodni reševalni službi, devet jih je v jamarski reševalni službi. Tudi na drugih področjih v sistemu zaščite, reševanja in pomoči so ženske dobro zastopane. Pri Rdečem križu sodeluje 421 predstavnice, delujejo pa v ekipah prve pomoči ter ekipah za popolnitev stacionarija. V Kinološki zvezi Slovenije operativne naloge enote opravlja 54 žensk, v Zvezi vodnikov reševalnih psov Slovenije jih je 37. Ženske svoje aktivne vloge zavzemajo že v mladinskih organizacijah. V Združenju slovenskih katoliških skavtinj in skavtov deluje 32 skavtinj, v Zvezi tabornikov Slovenije pa jih je aktivnih 17.

SKAKALKA Z DOLGOLETNIMI IZKUŠNJIAMI

BESEDILO Petra Miklaužič
FOTO Skijumping.pl, GEPA pictures

Smučarska skakalka Špela Rogelj je konec februarja na svetovnem prvenstvu v Oberstdorfu na ekipni tekmi skupaj z drugimi skakalkami osvojila srebrno medaljo. Kot najizkušenejša v skupini je s pristankom pri 93,5 metra pomembno povečala prednost pred drugimi ekipami. Mesec dni pred tem je z ekipo na tekmi svetovnega pokala na Ljubnem ob Savinji dosegla prvo zmago za Slovenijo. Zaradi zaposlitve v Slovenski vojski se lahko že štiri leta nemoteno posveča športni poklicni poti in letos je več kot očitno na vrhuncu svoje kariere.

ŽE NA PRVEM TEKMOVANJU JE STALA NA STOPNIČKAH

Špela Rogelj je smučarske skoke spoznala zaradi očeta, ki je bil skakalec. Ta šport jo je še bolj pritegnil, ko je ugotovila, da lahko skačejo tudi dekleta. Z alpskim smučanjem se je prvič srečala pri treh letih, s skoki pa pri devetih. »Da začneš trenirati smučarske skoke, ni obvezno predhodno obvladanje alpskega smučanja. Je pa to znanje dobrodošlo, saj tako razvijemo več spretnosti pri doskoku in tako nekaj prednosti pred tistimi, ki prej niso smučali,« je povedala uspešna skakalka Špela Rogelj. Starši niso bili preveč navdušeni nad njeno odločitvijo, da želi trenirati skoke. Njen oče je dobro poznal odrekanje pri tem športu, zato je za svojo hčer želel drugačno prihodnost. Rogljeva in njen brat sta vseeno vztrajala pri svojih odločitvah. Starši so sprejeli njuno željo in ju odpeljali na prvi trening v Mostec. Teden dni pozneje sta se s skoki začela ukvarjati še njuna bratranca, tako da je v družini prevladala želja po skokih. Vztrajala je samo Špela in kmalu začela dosegati vrhunske rezultate. Na začetku je opravila veliko suhih treningov, nato pa se je preizkusila v skokih na plastični podlagi. »Začela sem z alpskimi smučmi, pozneje pa sem dobila pravo skakalno opremo,« je o svojih začetkih povedala mlada športnica. Skoka s skakalnice se ni bala, saj je bila zaradi močne želje zelo motivirana. Seveda pa je bil prisoten adrenalin. Pri treniranju so jo spodbujali vedno daljši skoki. »Dlje časa sem ostajala v zraku, bolj sem si želela skakati,« je pojasnila. Že na svojem prvem

Letos je več kot očitno na vrhuncu svoje športne poti.

Srebrna kolajna v ekipnem tekmovanju na svetovnem prvenstvu v Oberstdorfu

tekmovanju je dosegla uvrstitev na stopničke. Leta 2014 je v Lillehammerju na Norveškem zmagala in tako dosegla prvo zmago v svetovnem pokalu za slovenske smučarske skoke. Najponosnejša je na letošnjo ekipno zmago na tekmi svetovnega pokala na Ljubnem ob Savinji, ki je bila prva zmaga na ekipni tekmi za ženske smučarske skoke v Sloveniji, ter na nedavno osvojeno srebrno medaljo v ekipnem tekmovanju na svetovnem prvenstvu v Oberstdorfu.

ZARADI TEKMOVANJ VELIKO POTUJE

Špela Rogelj ima dolgoletne športne izkušnje. Na tekmah svetovnega pokala tekmuje že od samega začetka, od leta 2012. Pri 15 letih je prvič nastopila na svetovnem prvenstvu. Letošnji nastop na svetovnem prvenstvu je bil že njen sedmi. S svojimi bogatimi izkušnjami je ekipi pomagala do izjemne uvrstitve. Zaradi tekmovanj tudi veliko potuje. Med sezono se ob koncih tedna z ekipo pogosto odpravi na lokacije tekmovanj v tujino. Najbolj ji je všeč na Norveškem. Tam je vreme idealno za zimске športe, zato imajo dobro urejene športne centre. »V njihovih centrih je vse na enem mestu, kar je predvsem praktično. Tudi njihova kultura mi je zelo všeč,« je razložila uspešna smučarska skakalka. Na potovanjih se pogosto zgodijo različne prigode, ki bogatijo njene izkušnje. Ko so na tekmovanje na Japonsko poleteli z letalom, zaradi zapletov oprema ni prispela pravočasno. Ker ni imela svojih smuč, si jih je morala za tekmovanje izposoditi. »Bila je zanimiva izkušnja, saj nisem poznala smuč, s katerimi sem tekmovala. Opremi pogosto namenjam veliko pozornosti in skrbimo, da je ustrezno pripravljena. Takrat se je pokazalo, da je tudi neznan oprema dovolj dobra, ko ni druge izbire,« je izkušnjo pojasnila Špela Rogelj. Kakovost skoka je namreč odvisna predvsem od tehnike skoka, oprema je samo nujen pogoj za izvedbo.

NAJVEČ TRENIRA V PLANICI

Špela Rogelj se poleti bolj posveti kondicijskim treningom, vendar tudi treningi skokov niso zapostavljeni. »Poleti skačemo na plastični podlagi. Pozno jeseni, ko se približuje sezona, na vrhu skakalnic dodajo led. Tako je skok

bolj primerljiv s tistim v zimskih razmerah,« je razložila izkušena skakalka. Med sezono trenira le še enkrat na dan. Tudi takrat se izmenjujejo kondicijski treningi in treningi skokov. Največ trenira na domačih tleh v Planici. Večino treningov opravi z reprezentančnim trenerjem, dodatne pa še s klubskim trenerjem iz SSK Ilirija. »Za zdaj pri ženskih skokih ni še nobene trenerke. Upam pa, da se bo kmalu katera opogumila in se odločila za ta poklic,« je v smehu povedala mlada športnica. Njeni načrti za prihodnost sicer ne vključujejo želje, da bi postala trenerka smučarskih skokov, saj pravi, da nima dovolj potrpljenja za ta poklic. Trenutno ji ustreza, da se lahko brez težav posveča svoji športni karieri. To ji omogoča tudi zaposlitev v Slovenski vojski. »Zaposlitev mi daje socialno varnost, prav tako mi teče delovna doba,« je povedala pripadnica Športne enote Slovenske vojske. Zaposlena je že štiri leta in v tem času je spoznala veliko vojaških obveznosti, ki se ji zdijo zanimive. »Vsako leto moramo opraviti tridnevno usposabljanje in se udeležiti promocijskih dogodkov, na katerih prispevamo k ugledu in prepoznavnosti Slovenske vojske,« je pojasnila Rogljeva. Dogodki in obveznosti v Slovenski vojski so ji všeč predvsem zato, ker tam spozna tudi druge slovenske vrhunske športnike.

IMA RAZNOVRSTNE INTERESE

Športnica nima veliko prostega časa. Ob prostih dneh se najraje odpravi na morje, kjer se sprosti. Je tudi rekreativna smučarka. Končala je srednjo ekonomsko šolo, po koncu šolanja pa se za študij ni odločila. Pritegnil jo je sicer študij fizioterapije, ki pa ni združljiv s športnim načinom življenja. Vendar želje po študiju še ni povsem opustila. Njeni interesi so različni. V prihodnosti želi prevzeti družinsko podjetje, saj je v delo domače vulkanizerske delavnice že vpeljana in se ga veseli. Všeč so ji športni avtomobili, vendar do zdaj še ni imela priložnosti, da bi katerega preizkusila. Ko si vzame čas zase, rada bere ali po televiziji spremlja motošporte. Čeprav je trenutno na vrhuncu svoje kariere, bi se rada kmalu poslovila od vrhunskega športa. »Ta in naslednja sezona bosta najverjetneje moji zadnji. Trudim se, da dam od sebe vse, da bom lahko potem v miru končala svojo športno poklicno pot,« je pogovor sklenila uspešna smučarska skakalka.

NAGRADNA KRIŽANKA

			KAR SE PRIPREDI	PEVKA KRAJNČAN	NOVINAR ŠTAKUL	BARVA KOŽE	NALEPKA	VAS PRI ŠMARJU PRIJELSAH
		DUNAJSKO ZABAVIŠČE						
		OKENSKO ZASTIRALO						
		SEZNAM MEN						
		VODNI ČLENONOŽEC				KAREL OŠTR		
		PEVKA POVŠE				SODOBNKI ILIROV		
		▷						
Avtr. Vladimir Milovanović, NAJETO PERO	NEKDANJI KOŠARKAR (PRIMOŽ)	ZELIŠČNI LIKER	VESELJE, SREČA	KLOR	VULKAN NA SICILII	VADBA	FRANCOŠKI SKLADAT. DELBES	FIGURA PRI ČETVORKI
								TROPSKI VETER
GLAVNO MESTO KATALONIJE								TRG (LJUJSKO)
								SL. PRAVNIK (NGO)
KOZA, KI JE DOJLA ZEVSA								REMI PRI ŠAHU
								OP. PEVKA (RENA)
DRŽAVA V OSREDNJI AFRKI				ORGAN VOHA				KDOR POJE BAS
				ATLETIJA RATEJ				LETOVIŠČE V ISTRI
PRIJETEN VONJ								ZMES ZAČIMB, PACA
								LOŠČLO
JUTRANJA PADAVINA					ANTIČNO BRENKALO			REKA V ČRNI GORI
					ČRESLO-VINA			VZHODNJ. TRŽNICA
	POLOŽAJ TELESA	RASTLINA Z GROZDI						ROČAJ
		TANČICA PAJČOLAN						TRETJA GRŠKA ČRKA
DARE VALIČ			PRISTOJBINA					TROPSKA RASTLINA
			NIŽJA LES. RASTLINA					OP. PEVEC DARIAN
ŽIVAL Z VELIKMI ROGOVI					PRVOTNI ZAKON			
					KALCU			
ELEKTRIČNO SVETILO								GLAVNO MESTO SRUE
ZBORNIK LETOPIŠ								MOLIVKA V UMETNOSTI

REŠEVALCEM NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev gesla iz prejšnje številke:
NA POMOČ.

Nagrade prejmejo:

- **Gašper Ajdovec Kline**, Znojile 5, 1240 Kamnik,
- **Erika Drobnič**, Grahovo 95, 1384 Grahovo,
- **Boris Jordan**, Čopičeva 21, 5280 Idrija.

Nagrajencem čestitamo.

Pravilne rešitve tokratne križanke nam pošljite do srede, 14. aprila 2021, na naslov **Uredništvo Revije Slovenska vojska, Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana** ali na elektronski naslov **urednistvo.sv@mors.si**.

POIŠČI 5 RAZLIK

REŠITEV
IZ PREJŠNJE
ŠTEVILKE

FOTO IN RAZLIKE Bruno Toič

V začetku februarja smo v Vojaškem vikariatu organizirali prvo spletno predavanje, in sicer o vzgoji otrok. Nasvete in usmeritve nam je zaupal strokovnjak na področju vzgoje Marko Juhant. Ker je bilo zanimanje veliko, bom z vami delil zanimivo razmišljanje o vzgoji.

Nekega dne je pesnika obiskal občudovalec njegovih pesmi. Med pogovorom sta govorila tudi o otrocih. Obiskovalec je rekel: »Mislim, da moramo otrokom pustiti svobodo. Tako se bodo že zgodaj naučili samostojno odločati. Samo tako bodo lahko razvili vse svoje sposobnosti.« Pesnik je obiskovalca prekinil. »Rad bi ti pokazal svoj cvetlični vrt,« je rekel in peljal gosta ven. Ko je obiskovalec videl vrt, je zaklical: »Saj v tem vrtu ne raste nič drugega kot plevel!« »Včasih je bil to cvetlični vrt,« je odgovoril pesnik. »Letos pa sem pustil, naj vse na vrtu raste, kakor hoče, in nisem skrbel zanj. Tu so sadovi.« Zgodba nam pokaže, kaj pomeni, da se nekaj vzgaja samo. To lahko velja za kosmatinca, naš mali čudež ali nas same. Brez vodenja, usmerjanja in nasvetov avtoritete je kakršna koli vzgoja ogrožena in večkrat obsojena na svoje nasprotje. Kot pastoralni asistent imam čudovito nalogo,

da starše pripravim na krst otroka. Tako sem že bil dogovorjen za pripravo na prejem krsta, potem pa so mi starši sporočili, da so se premislili in da svoje hčere ne bodo krstili ter versko vzgajali, češ da se bo, ko bo odrasla, že sama odločila, ali bo njeno življenje vključevalo Cerkev ali ne. Pojasnil sem, da se bo težko odločila za nekaj, česar ne bo poznala. In začudeno so me pogledali ob vprašanju, ali se otrok tudi sam odloča, kdaj bo šel spat, ali bo šel v vrtec in kaj ali kdaj bo jedel.

Že dunajski psihiater Viktor Frankl, ki je preživel največji pekel 20. stoletja, je zapisal, da vsak človek kot presežno bitje, sestavljeno iz telesne, duševne in duhovne dimenzije, hrepeni po presežnem in iskanju poti do njega ter tako k samouresnitvi.

VU IX. r. Matic Vidic, VVIK

Prebrali smo knjigo

**ANDREJA SOTLARJA,
ANTONA GRIZOLDA IN
JANJE VUGA BERŠNAK**

V knjigi avtorji razpravljajo o nacionalnovarnostnem sistemu Republike Slovenije. V uvodu nam predstavijo teoretična izhodišča o pojmovanju varnosti, ki že dolgo ne obsega le vojaške varnosti, temveč tudi različne vidike človeškega obstoja in dejavnosti, med drugim kršenje človekovih pravic, revščino, degradacijo življenjskega okolja idr. Sledi predstavitev razvojnih mejnikov zagotavljanja nacionalne varnosti Republike Slovenije, od polnopravnega članstva v mednarodnih varnostnih organizacijah, kot so OZN, OVSE, EU in Nato, do notranjepolitičnih dejavnikov, na podlagi katerih se je vzpostavila nacionalnovarnostna struktura z vsemi podsistemi. Osrednji del knjige je namenjen organizacijski, hierarhični, komunikacijski in motivacijski analizi treh podsistemov nacionalne varnosti: varnostnega, obrambnega ter podsistema zaščite in reševanja. Pri tem pomembno mesto zavzema obveščevalno-varnostna skupnost, ki političnim nosilcem nacionalnovarnostnega sistema zagotavlja obveščevalno podporo in ščiti nacionalne interese Republike Slovenije. Posebno poglavje je namenjeno vodenju nacionalnovarnostnega sistema, ki je v pristojnosti zakonodajne in izvršilne oblasti. V pristojnosti zakonodajne oblasti je tudi nadzor nad področjem nacionalne varnosti in zakonitostjo dela obveščevalne skupnosti.

Na koncu avtorji kritično ocenijo delovanje nacionalnovarnostnega sistema med migracijami v letih 2015 in 2016 ter med pandemijo covid-19. Pri tem izpostavijo neusklajeno delovanje posameznih državnih organov in neustrezno krizno komuniciranje. Knjiga je namenjena vsem, ki se znanstveno, raziskovalno in praktično ukvarjajo s sistemom nacionalne varnosti.

Zvonko Krunic, KIZC

SLOVENSKI PRISPEVEK OB MEDNARODNEM DNEVU ŽENSK

WorldDenver, ki je mednarodna organizacija s sedežem v Denverju v Koloradu v ZDA, ob 8. marcu, dnevu žena, organizira mednarodne okrogle mize o različnih tematikah vključitve žensk, od žensk v športu, tehnologiji, veselju in drugo. Letos so pozornost namenili ženskam v varnostnih strukturah iz različnih držav sveta ter prispevku žensk k varnosti in miru. K sodelovanju je bila povabljen tudi pripadnica Slovenske vojske podpolkovnica dr. Suzana Tkavc, ki deluje v sestavi Stalnega predstavništva RS pri Evropski uniji in je nacionalna predstavnica v Natovem odboru za vidik spola. Prispevek pripadnice Slovenske vojske v kampanji organizacije WorldDenver je pomemben z vidika vključenosti v kampanjo pripadnic vojsk z vsega sveta in zaradi sodelovanja z ameriško zvezno državo Kolorado, ki je naša partnerska država. Na podlagi partnerskega programa sta Slovenska vojska in Nacionalna garda Kolorada vzpostavili intenzivno sodelovanje na različnih področjih.

Podpolkovnica Suzana Tkavc

V spomin POLKOVNIKU ŠTEFANU ŠEMROVU

16. marca je minilo 15 let od smrti polkovnika Štefana Šemrova, načelnika Manevske strukture narodne zaščite in povojnega poveljujočega častnika Pokrajinskega štaba Teritorialne obrambe Zahodnoštajerske pokrajine. Polkovnik Šemrov je med osamosvajanjem Slovenije prevzel odgovorno nalogo vzpostavitve in delovanja Manevske strukture narodne zaščite v Zahodnoštajerski pokrajini. Svojo poklicno vojaško kariero je začel leta 1977 v Občinskem štabu Teritorialne obrambe Laško in jo nadaljeval v Pokrajinskem štabu Teritorialne obrambe Zahodnoštajerske pokrajine v Celju, v katerem je opravljal različne dolžnosti. V drugi polovici osemdesetih let je velikosrbski nacionalizem, ki si je želel še bolj centralizirano Jugoslavijo, postajal vse agresivnejši, temu pa se je podredil tudi vrh Jugoslovanske ljudske armade. Na prehodu desetletja so slovensko zavedni teritorialci postali trn v peti zveznim civilnim in vojaškim oblastem, zato so te nameravale pred dokončno pokoritvijo Slovenije najprej razorožiti njeno Teritorialno obrambo, pri čemer so imele podporo takratnih poveljujočih na republiški ravni in v nekaterih pokrajinskih štabih Teritorialne obrambe. Šemrov se je po prvem srečanju z Antonom Krkovičem julija 1990 na gradu Tabor v Laškem tajnega organiziranja Manevske strukture narodne zaščite v Zahodnoštajerski pokrajini lotil odgovorno in predano. V projekt je vključil svoje najbližje sodelavce iz pokrajinskega štaba in občinskih štabov. Ti so strukturo razpredli znotraj celotne pokrajine. Po vojni je opravljal odgovorne poveljniške dolžnosti v Teritorialni obrambi oziroma Slovenski vojski. Odšel je veliko prezgodaj, 16. marca 2006, v 51. letu starosti.

Zlatko Vehovar, tedanji namestnik načelnika Manevske strukture narodne zaščite Zahodnoštajerske pokrajine

REVILJA SLOVENSKA VOJSKA JE INTERNO
INFORMATIVNO GLASILO O VOJSKI,
OBRAMBI TER ZAŠČITI IN REŠEVANJU.

UREDNIK: Marko Pišlar

NOVINARKI: Jerneja Grmadnik,
Petra Miklaužič

FOTOGRAF: Bruno Toič

LEKTORIRANJE: Natalija Krese, Tina Pečovnik

TAJNICA UREDNIŠTVA: Milena Topolovec

NASLOV UREDNIŠTVA

Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana

Telefon: +386 1/471 26 62

Faks: +386 1/431 12 42

Elektronska pošta: urednistvo.sv@mors.si

OBLIKOVNA ZASNOVA: Agencija Adeo
OBLIKOVANJE

IN LIKOVNO-TEHNIČNO UREJANJE:
Polona Čelhar, Lepa reč

TISK: Tiskarna Skušek, d. o. o.

NAKLADA: 7600 izvodov

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI: Bruno Toič

Prispevki, objavljeni v reviji, niso uradno
stališče Ministrstva za obrambo RS.

Nenaročenega gradiva in fotografij
ne vračamo.

Naslednja številka izide 26. aprila 2021.

SPREMLJAJTE NAS NA DRUŽBENIH OMREŽJIH.

Revija Slovenska vojska je
članica Evropskega združenja
vojaških novinarjev (EMPA).

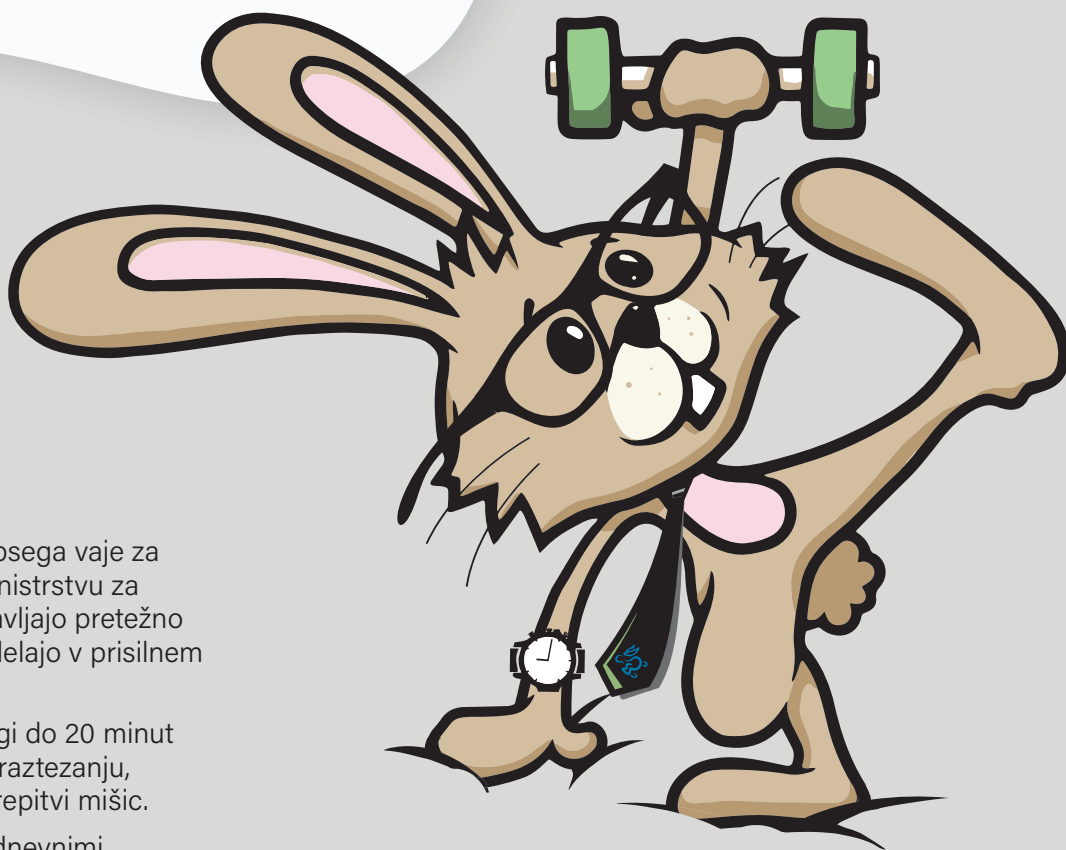
AKTIVNI ODMOR PO SPLETU

vsak ponedeljek in četrtek ob 10. uri

Na spletnem naslovu:
<https://b2b.gibit.si/mors/>
(geslo: MorsGibit5)

POSKENIRAJ

Aktivni odmor obsega vaje za zaposlene na Ministrstvu za obrambo, ki opravljajo pretežno sedeče delo ali delajo v prisilnem položaju telesa.

Sklopi vaj so dolgi do 20 minut in so namenjeni raztezanju, sproščanju ter krepitvi mišic.

Z rednimi vsakodnevnimi aktivnimi odmori lahko bistveno zmanjšamo bolečine v sklepih in izboljšamo osebno počutje na delovnem mestu ter doma.

SKUPINA ZA PROMOCIJO
ZDRAVJA NA DELOVNEM MESTU
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO RS

*Pridružite
se nam.*